PLAN VAN AANPAK

Aan de slag met Omgevingsvisie Gemeente Nijkerk 2.0

‘Verdiepen en verbreden’

College van burgemeester en wethouders
Datum: 10 december 2024

Inhoudsopgave

Samenvatting 3

1. Inleiding 8

2. Doelstelling Omgevingsvisie 2.0 9

3. Uitgangspunten en voorwaarden 10

3.1 Omgevingsvisie 1.0 met drie leidende principes 10

3.2 Coalitieakkoord 10

3.3 Plangebied, studiegebied en planhorizon 11

3.4 Digitalisering en taalniveau B1 11

3.5 M.e.r.-procedure 11

3.6 Koersdocument Omgevingsvisie 2.0 13

3.7 Doorkijk naar andere instrumenten 13

3.7 Relatie met projecten en plannen vastgesteld, in uitvoering of ontwikkeling 14

4. De inhoudelijke kaders 16

4.1 Verdiepen 16

4.2 Verbreden 23

4.3 Opbouw visie 25

5. Kaders voor de participatie 26

5.1 Vier fases 26

5.2 Bekend maken start van de actualisering 26

5.3 Communicatie & participatie 26

5.4 Mijlpalen en de rol van de gemeenteraad 30

5.5 Onderzoek 31

5.6 Planning 31

6. Vervolg 33

BIJLAGEN 34

Samenvatting

Doel van het Plan van aanpak

Dit Plan van aanpak is voorbereid door het college van burgemeester & wethouders en vastgesteld door de gemeenteraad van Nijkerk. In dit plan beschrijven wij, college van B&W, op welke wijze de vastgestelde Omgevingsvisie 1.0 wordt aangepast aan de nieuwe ontwikkelingen in onze leefomgeving.

Dit Plan van aanpak geeft aan:

- met welke uitgangspunten en voorwaarden wij rekening moeten houden als wij de visie aanpassen;
- welke keuzes wij moeten maken om de vele onderwerpen in de visie aan te passen aan alle ontwikkelingen in onze leefomgeving;
- welke vragen wij over de vele onderwerpen hebben om erover in gesprek te gaan met onze inwoners, ondernemers en maatschappelijke instanties.

Het doel is om, samen met onze inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties, de geldende omgevingsvisie aan te passen aan de actualiteit om te beschikken over een actuele, integrale en gedigitaliseerde lange termijn visie voor de fysieke leefomgeving van het gemeentelijk grondgebied van Nijkerk met als planhorizon 2045.

Met de vaststelling van dit Plan van aanpak geeft de gemeenteraad ons de opdracht de huidige visie aan te passen. Daarbij houden wij rekening met de afspraken uit dit Plan van aanpak.

Uitgangspunten en voorwaarden
• de drie kernwaarden uit Omgevingsvisie 1.0: ‘Balans (duurzame ontwikkeling)’, ‘Ontwikkeling passend bij de maat en schaal van de gemeente’ en ‘Verbinden’ blijven ongewijzigd als leidende principes bij onze keuzes; • de gemeentegrens is de plangrens voor de omgevingsvisie; het studiegebied is groter. Wij betrekken namelijk ook de ontwikkelingen uit Regio Amersfoort, Regio Foodvalley en de ontwikkelingen over de grens in onze buurgemeenten; wij denken hierbij aan de samenwerking met de gemeenten Putten en Barneveld (afstemming woningbouwplannen, mobiliteit); • de planhorizon ligt in de visie 2.0 op het jaar 2045. De titel van de visie wordt ‘Omgevingsvisie 2.0 Gemeente Nijkerk 2045’; • de vast te stellen visie zal voldoen aan de digitale eisen uit de Omgevingswet; • de teksten in de visie schrijven wij in eenvoudig Nederlands; de visie wordt gebiedsgericht opgesteld, overeenkomstig bijlage 1 bij dit Plan van aanpak; • voor de actualisering van de visie doorlopen wij de voorbereidingsprocedure uit de Wet Algemeen bestuur en de procedure voor een planMER; • onze ambities en keuzes in al door het gemeentebestuur en andere overheden vastgestelde plannen en projecten stellen wij in de Omgevingsvisie 2.0 niet ter discussie; • ons streven is de hoofdkeuzes voor de Gebiedsuitwerking Oostelijk Nijkerk te vertalen in het Koersdocument Omgevingsvisie 2.0.

Inhoudelijke kaders

- de ruimtelijke effecten van de bevolkingsontwikkeling vertalen wij in onze omgevingsvisie;
- wij onderzoeken de mogelijkheden naar inbreidings- en transformatielocaties ten behoeve van (gemengd) wonen, onderdeel van dit onderzoek is de uitvoering van de motie 'Verduidelijking maximale hoogtes hoogbouwlocaties' aangenomen in de raadsvergadering van 24 november 2022;
- welke gevolgen heeft de eventuele komst van een nieuwe kazerne op het grondgebied van Zeewolde voor ons;
- hoeveel bruto capaciteit nieuw bedrijventerrein is er tot 2045 nodig en hoe verhoudt deze ruimtevraag zich tot de andere ruimtevragers. Is er voldoende ruimte om antwoord te geven op de vervangingsvraag als gevolg van transformatie van terreinen naar wonen en welke capaciteit vraagt circulaire economie;
- in de visie gaan we nader in op onze kansen met betrekking tot recreatie & toerisme;
- in de visie vertalen we de ruimtelijke effecten van de te actualiseren detailhandelsstructuurvisie en ons beleid voor kantoren;
- de ontwikkelingsmogelijkheden van het gebied aan de zuidkant van Hoevelaken brengen wij in beeld en vertalen we in de visie, daaronder begrepen de mogelijkheden tot verbetering van de ontsluiting aan de zuidkant;
- hoe verhoudt deze ruimtevraag voor voorzieningen zich tot de andere ruimtevragers; deze voorzieningen moeten voldoende meegroeien met de bevolkingsgroei;
- welke gevolgen heeft de motie *knooppunt Hoevelaken als topprioriteit behandelen* van de Tweede Kamer waarin de regering wordt opgeroepen om knooppunt Hoevelaken als topprioriteit uit de lijst van gepauzeerde projecten te behandelen en een plan van aanpak op te stellen voor een mogelijk gefaseerde aanpak vanaf 2025, in lijn met het ontwerptracébesluit van 2018 en eerder gemaakte bestuurlijke afspraken;
- wij actualiseren onze visie op mobiliteit in de vorm van een deelrapportage met concrete aanbevelingen de gevolgen te integreren in de Omgevingsvisie 2.0;
- voor het Hoevelakense bos stellen wij een gebiedsbiografie op met als oogmerk de uitkomsten te vertalen in ons omgevingsplan;
- wij gaan op zoek naar ruimte voor 200 middenspanningsruimtes, kabels/leidingen, een deel van de veertig hectare voor plaatsing hectares 'zon-op-land, in combinatie met onderzoek naar alternatieven en herijken onze visie op de problematiek rond de netcongestie en in samenhang met de (ruimtelijke) gevolgen van het herijkingsproces RES 1.0 door Provincie Gelderland;
- we vertalen het Regionaal Perspectief Landelijk Gebied naar onze visie en laten deze doorwerken in een programma voor ons landelijk gebied;
- om de basiskwaliteit van de natuur in kaart te brengen sluiten wij ons aan bij de nulmeting van Regio Foodvalley;
- wij brengen de gevolgen in beeld van de nieuwe grote woonwijk Bovenduist, ten westen van Vathorst, en de ontwikkeling aan De Laak in Amersfoort, voor ons grondgebied;
- wij verbreden onze visie met milieuthema's, zoals water, bodem, geluid, geur, natuur en besteden aandacht aan gezondheid en (sociale) veiligheid en aan sociale aspecten met effecten op onze fysieke leefomgeving;

Besluiten uit Omgevingsvisie 1.0 die niet ter discussie staan:

Thema Wonen

- de woningbouwopgave, met in ieder geval een gemiddelde van 250 woningen per jaar in de komende tien jaren
- de keuzes uit de geactualiseerde woonvisie, bouwsteen voor Omgevingsvisie 2.0;
- transformeren/verdichten van enkele gebieden: Stadshaven, stationsomgeving Nijkerk met Luxool, Paasbos en stationsomgeving Hoevelaken;
- lopende en nieuwe grote bouwontwikkelingen, zoals Doornsteeg fase 3, Nijkerkerveen deelplan 3 en Klaarwater;
- onderzoek naar mogelijkheden voor woningbouw in Slichtenhorst en Nijkerkerveen-West;
- hoogbouw in de gemeente, zoals genoemd in tabel 4: Mogelijkheden hoogbouw Gemeente Nijkerk, in Omgevingsvisie 1.0

Thema Werken

- uitbreiding bedrijventerrein met een omvang van 15 tot 20 hectare in de kern Nijkerk tot 2030;
- ruimte voor het realiseren van een onderstation voor het stroomnet;
- de ontwikkeling van Spoorkamp naar een gemengd gebied voor kantoren, maatschappelijke voorzieningen en wonen;

Thema Voorzieningen

- onderzoek ten behoeve van het vernieuwen en vervangen van binnensportaccommodaties (onder andere sporthal De Baggelaar) en buitensportaccommodaties (onder andere sportterrein Veensche Boys);
- het recent vastgestelde Integraal Huisvestingsplan onderwijs;

Thema Mobiliteit

- de doortrekking van de Arkemheenweg richting N301 rotonde Barneveldseweg/Chopinlaan;
- onderzoek naar een nieuwe wegverbinding aan de noordoostzijde van Nijkerk door middel van het doortrekken van de N798 Berencamperweg richting Wallerstraat en het verbinden van deze weg met de (Oude) Barneveldseweg naar de N301;
- ontwikkelperspectief stationsgebied Nijkerk zoals benoemd op pagina 142 van de Omgevingsvisie 1.0;
- verkeersveilige en leefbare centrum- en woongebieden die net als andere gebieden in de gemeente duurzaam (autoluw) te bereiken zijn;
- binnen de bebouwde kom ligt zoveel mogelijk de focus op leefbaarheid door lage snelheden en autoluwe buurten te faciliteren;
- wegen buiten het aangewezen hoofdwegennet krijgen een verblijfsfunctie. Dit betekent dat bij de inrichting van de wegen buiten het hoofdwegennet - de aspecten “veiligheid” en “leefbaarheid” absolute prioriteit krijgen;
- reconstructie van A28-A1 knooppunt Hoevelaken conform de bestuursovereenkomst en het ontwerp tracé besluit.

Thema Duurzame ontwikkeling

- de instandhouding van en versterking van onze historisch waardevolle monumenten, archeologische waarden, stedenbouwkundige en landschappelijke structuren en overige waardevolle objecten (karakteristieke panden) door middel van:

- erfgoed inzetten als één van de leidende en inspirerende principes bij ontwikkelingen in de fysieke leefomgeving;
- de aanwijzing van vijf gebieden tot cultuurhistorisch en landschappelijk waardevolle parels;
- opstellen programma omgevingskwaliteit en de rol van de gemeentelijke adviescommissie;
- de aanwijzing en ontwikkeling van Groen/blauwe zones op alle schaalniveaus;
- de Leidraad Inrichting Openbare Ruimte gemeente Nijkerk als toetsingskader voor de kwaliteit van de inrichting openbare ruimte;

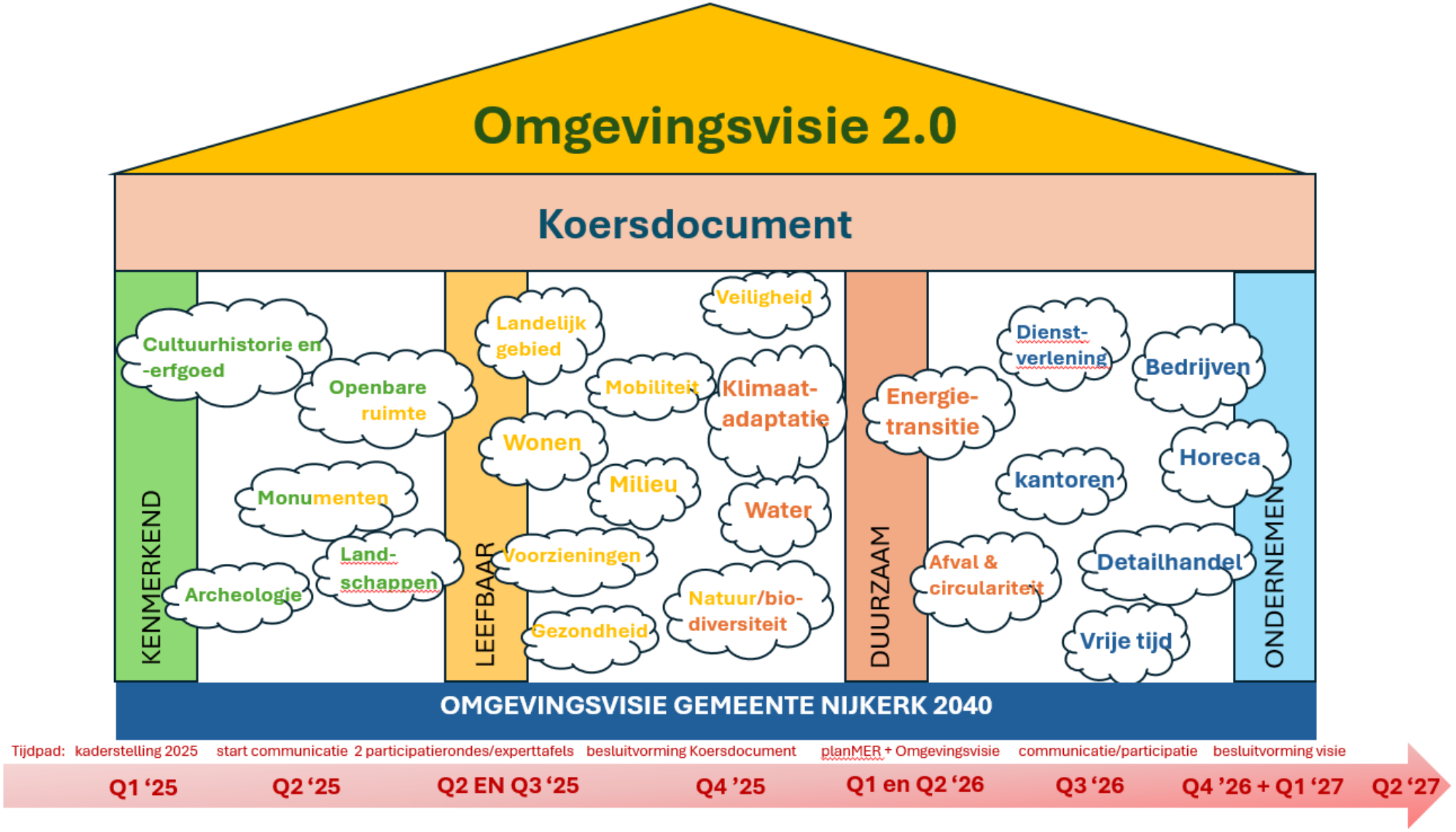
Thema Landelijk gebied

- opstellen Programma landelijk gebied;
- handhaving van ons beleid voor functieverandering bij beëindiging van agrarische bedrijven en de Regionale Menukaart Foodvalley.

Kaders voor participatie en communicatie

- wij actualiseren de visie in vier fases:
  1) voorbereidingsfase met de vaststelling van het Koersdocument;
  2) ontwerpfase met het besluit de ontwerpvisie ter inzage te leggen;
  3) vaststellingsfase met de verwerking uitkomsten zienswijzen in een definitief ontwerp;
  4) besluitvormingsfase met de vaststelling in de gemeenteraad en de publicatie van de visie;
- de aanpak start met een informatiecampagne en terugkoppeling uitkomsten Omgevingsvisie 1.0;
- we participeren met onze inwoners in vier deelgebieden:
  1) Nijkerk;
  2) Hoevelaken;
  3) Nijkerkerveen (incl. Holkerveen);
  4) Landelijk gebied (inclusief Appel en Driedorp);
- naast bewonersbijeenkomsten organiseren wij expertsessies waar we thema's met belangrijke effecten op de fysieke leefomgeving voorleggen aan deskundigen;
- de onderwerpen, belangen, thema's kunnen per participatiegebied en experttafel verschillen. De inkadering van de thema's is weergegeven in het schema in bijlage 3 bij dit Plan van aanpak.
- we participeren in de voorbereidingsfase (twee keer) en in de ontwerpfase (één keer).
- in de vaststellings- en besluitvormingsfase kan een ieder een zienswijze indienen en inspreken bij de gemeenteraad;
- in alle fases communiceren wij over de uitkomsten en het vervolg met behulp van een eigen website en overige sociale media;
- besluitvorming vindt in de gemeenteraad plaats over de volgende mijlpalen:
  1) het Plan van aanpak 'Aan de slag met Omgevingsvisie Gemeente Nijkerk 2.0';
  2) het Koersdocument 'Omgevingsvisie 2.0' met de hoofdlijnen van onze omgevingsvisie;
  3) de Omgevingsvisie 2.0 Gemeente Nijkerk 2045'.

Het proces met de planning hebben wij verbeeld in onderstaand schema:

1. Inleiding

Op 24 november 2022 heeft u de Omgevingsvisie Gemeente Nijkerk 2040 in uw gemeenteraad vastgesteld. Tijdens de raadsvergadering heeft u in een motie ons opgeroepen te komen met een Bestuurlijk Plan van Aanpak voor de Omgevingsvisie 2.0 (vanaf hier: Plan van aanpak); een vervolg op de vastgestelde visie. In deze motie vroeg u ons om:

1. *"Bij de doorontwikkeling van de Omgevingsvisie naar een versie 2.0 de effecten op mobiliteitsvraagstukken integraal mee te nemen, onder meer door de effecten op natuur, milieu en gezondheid van de in versie 1.0 gemaakte keuzes op het terrein van mobiliteit in kaart te brengen en af te wegen.*
2. *Die nadere afwegingen in de Omgevingsvisie en op het gebied van mobiliteit gelet op de samenhang en wederzijdse afhankelijkheid integraal aan de raad voor te leggen.*
3. *Daarin ook de volgorde van de te nemen maatregelen te betrekken.*
4. *De Raad eerst een voorstel te doen met een Plan van aanpak om te komen tot een Omgevingsvisie/Mobiliteitsvisie 2.0."*

Dit is het Plan van aanpak waarin wij beschrijven hoe we met de Omgevingsvisie 2.0 aan de slag gaan in onze gemeente. Wij houden daarbij rekening met uw motie.

In dit Plan van aanpak maken wij ook afspraken, zogeheten '*kaders'*, met u over:

- welk doel wij met de aanpassing va de Omgevingsvisie 1.0 voor ogen hebben;
- met welke uitgangspunten en voorwaarden wij gebruiken om de visie aan te passen aan de actualiteit;
- de onderwerpen die wij nu moeten oppakken om onze visie compleet en actueel te maken;
- welke onderzoeken we daarvoor moeten uitvoeren;
- welke stappen we gaan zetten om tot de aangepaste visie te komen;
- welke keuzes met de vaststelling van de eerste Omgevingsvisie al zijn gemaakt en die wij niet ter discussie stellen;
- hoe en op welke momenten we over de aanpassingen het gesprek willen voeren met onze inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties (participatie);
- welke besluiten (mijlpalen) genomen moeten worden;
- hoeveel tijd wij nodig hebben (planning) en
- welke kosten er mee gemoeid zijn.

2. Doelstelling Omgevingsvisie 2.0

Het doel is om, samen met onze inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties, de geldende omgevingsvisie 1.0 aan te passen aan de actualiteit om te beschikken over een actuele, integrale en gedigitaliseerde lange termijn visie voor de fysieke leefomgeving van het gemeentelijk grondgebied van Nijkerk met als planhorizon 2045.

Met fysieke leefomgeving bedoelen wij de ruimte om ons heen waarin wij wonen, werken, bewegen en recreëren. Daaronder valt ook lucht, bodem, water en natuur.

Met behulp van dit Plan van aanpak gaan wij aan de slag met het aanpassen van de omgevingsvisie, tot een tweede versie.
De eerstvolgende stap (de voorbereidingsfase) is het opstellen van een Koersdocument. Het Koersdocument bevat voorstellen voor enkele belangrijke keuzes die wij in de tweede stap (ontwerpfase) verder uitwerken in een aangepaste Omgevingsvisie 2.0.

Ons streven is de gemeenteraad de visie vóór 1 januari 2027 ter besluitvorming voor te leggen.

3. Uitgangspunten en voorwaarden

Bij het aanpassen van onze omgevingsvisie houden wij rekening met enkele belangrijke uitgangspunten en voorwaarden. Deze uitgangspunten en voorwaarden stellen wij niet ter discussie. Over deze punten heeft de gemeenteraad al een besluit genomen. Deze punten blijven onveranderd. Ze liggen aan de basis van onze keuzes voor het beheren en het ontwikkelen van de ruimte om ons heen.

3.1 Omgevingsvisie 1.0 met drie leidende principes

De Omgevingsvisie Gemeente Nijkerk 2040 van 24 november 2022 is ons uitgangspunt. De visie bevat zes thema's, namelijk 'wonen', 'werken', 'mobiliteit', 'voorzieningen', 'landelijk gebied' en 'duurzame ontwikkeling'. Wij passen de teksten over deze thema's alleen aan waar dit noodzakelijk is. Op deze wijze brengen we voor deze thema's een *verdiepingsslag* aan. In hoofdstuk 5 staat per thema aangegeven welke delen wij uit de geldende omgevingsvisie niet ter discussie stellen.
In deze verdiepingsslag houden wij rekening met de nieuwe thema's die wij aan de visie toe voegen. Deze nieuwe thema's zijn:

a. milieu, zoals bodem, geluid, geur, groen & natuur, water (daaronder begrepen het dreigende te kort aan zoetwater), licht, netinfrastructuur (onderstation, middenspanningsruimtes, bekabeling) enzovoort;
b. veiligheid & gezondheid;
c. sociale thema's, voor zover deze van belang zijn voor onze leefomgeving. Bijvoorbeeld het regelen van plekken om elkaar in de openbare ruimte te ontmoeten.

Ons voorstel is de drie kernwaarden als leidende principes bij onze keuzes ongewijzigd te laten. De kernwaarden zijn:

1. balans (duurzame ontwikkeling),
2. ontwikkelingen passend bij de maat en schaal van de gemeente (kwaliteit voor kwantiteit),
3. verbinden.

In onze omgevingsvisie 1.0 zijn deze drie principes nader uitgewerkt.

3.2 Coalitieakkoord

Het Coalitieakkoord 'Samen wonen, samen werken, samen leven' (mei 2022) is eveneens een uitgangspunt voor de actualisering van de visie. In het akkoord staat onder andere dat afspraken bij moeten worden gestuurd als dit nodig is. Met de actualisering van de omgevingsvisie 1.0 sturen wij bij op de al eerder genoemde zes thema's. Immers, het besluit van het kabinet om de reconstructie van knooppunt Hoevelaken voor onbepaalde tijd te pauzeren heeft voor de verkeersafwikkeling in onze gemeente in het algemeen en omgeving Hoevelaken in het bijzonder gevolgen. En welke gevolgen heeft de motie *knooppunt Hoevelaken als topprioriteit behandelen* van de Tweede Kamer waarin de regering wordt opgeroepen om knooppunt Hoevelaken als topprioriteit uit de lijst van gepauzeerde projecten te behandelen en een plan van aanpak op te stellen voor een mogelijk gefaseerde aanpak vanaf 2025, in lijn met het ontwerptracébesluit van 2018 en eerder gemaakte bestuurlijke afspraken.

In 2025 neemt het kabinet naar verwachting ook een besluit over de bouw van een nieuw kazerneterrein, mogelijk aan de grens van onze gemeente. Deze besluiten vragen dringend om bijsturing van de geldende visie.

3.3 Plangebied, studiegebied en planhorizon

Het plangebied voor onze omgevingsvisie is het gemeentelijk grondgebied. De gemeentegrens is dus ook de plangrens voor de visie. Deze grens blijft ongewijzigd.

Het studiegebied is veel groter. In onze visie betrekken wij de ontwikkelingen uit Regio Amersfoort, Regio Foodvalley en de ontwikkelingen over de grens met de gemeenten Zeewolde en Putten. De Rijksoverheid overweegt in de gemeente Zeewolde een nieuw kazerneterrein aan te leggen. Dit nieuwe terrein komt mogelijk te liggen op de grens van onze gemeente. Wij zullen de gevolgen ervan gaan merken. De gemeente Putten bouwt woningen aan de zuidzijde van de kern Putten. Een deel van het verkeer rijdt via de provinciale weg N798 (weg van N301 in Nijkerk naar de N303 in Putten). Ook houden wij rekening met de woningbouwplannen in Terschuur/Zwarteboek in de gemeente Barneveld. De ontwikkelingen en trends in de fysieke leefomgeving van omliggende regio's en gemeenten beïnvloeden daarom onze keuzes (afstemming woningbouwlocaties, de gevolgen enzovoort).
De planhorizon lag bij onze eerste omgevingsvisie op 2040. We gaan in de visie 2.0 deze horizon verleggen naar 2045. Daarmee wordt de titel Omgevingsvisie 2.0 Gemeente Nijkerk 2045.

3.4 Digitalisering en taalniveau B1

Wij digitaliseren onze visie volgens de eisen uit de Omgevingswet. Onze teksten schrijven wij in eenvoudig Nederlands. De teksten moeten voor een groot lezerspubliek te begrijpen zijn. Om deze reden verandert de opzet van de visie. De visie wordt gebiedsgericht opgesteld. Met een gebiedsgerichte aanpak bereiken wij dat de lezer van de visie de teksten en kaarten op het scherm te zien krijgt voor het (woon)adres/de locatie van de lezer. Ons voorstel voor de gebiedsindeling treft u als bijlage 1 bij dit Plan van aanpak aan.

3.5 M.e.r.-procedure

Voor de actualisering van de visie doorlopen wij de procedure voor een planMER. De omgevingsvisie is namelijk planMER-plichtig.

Een planMER is verplicht als wij een plan opstellen met voornemens die kunnen leiden tot belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu. Met een planMER brengen wij deze gevolgen in beeld. Wij kunnen onze keuzes erop aanpassen of maatregelen nemen om deze nadelige gevolgen te voorkomen. Onderdeel van deze planprocedure is het vragen van een advies aan de Commissie m.e.r.

Notitie Reikwijdte en detailniveau

De eerste stap om tot dit planMER te komen is het opstellen van een notitie Reikwijdte en detailniveau. Met deze notitie geven wij aan welke stappen we in de m.e.r-procedure zetten en hoe wij het m.e.r.-onderzoek uitvoeren. We beschrijven:

1. het 'waarom' van de visie;
2. wat er in het planMER wordt onderzocht;
3. de opzet van het onderzoek;

4. de omgevingsaspecten die wij willen beoordelen en op welk detailniveau;
5. eventuele alternatieven voor ontwikkelingen die wij voor ogen hebben;
6. het inwinnen en verwerken van zienswijzen en
7. het raadplegen van adviseurs en bestuursorganen.

Onder de Omgevingswet bestaat er geen plicht meer om deze notitie op te stellen. Deze stap is vormvrij. Wij stellen echter voor deze Notitie Reikwijdte en detailniveau wel op te stellen. Op deze wijze geven wij vanaf aanvang inzicht in de aanpak van het planMER en geven wij aan welke effecten op de fysieke leefomgeving wij gaan onderzoeken.
Het schrijven van de notitie laten wij gelijk oplopen met ons Koersdocument. De uitkomsten uit het onderzoek voor het planMER betrekken wij bij het ontwerp van de omgevingsvisie.

Participatie en planMER
Bij aanvang van het planMER betrekken wij ook onze inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties (participatie). Door participatie te organiseren rond dit onderdeel van de planontwikkeling betrekken wij alle belangstellenden en belanghebbenden vroeg bij de planvorming. Participatie geeft inzicht in de meningen en ideeën van burgers en organisaties en kan leiden tot nuttige aanpassingen in onze aanpak. Dit verbetert de kwaliteit van de besluitvorming en het draagvlak.
Wij leggen vast wat de participatie en de raadpleging van adviseurs en bestuursorganen heeft opgeleverd. De uitkomsten van de participatie nemen wij mee in het Koersdocument en de Omgevingsvisie.

Het is gebruikelijk de commissie voor de m.e.r. al om advies te vragen over de notitie Reikwijdte en detailniveau. Voor een advies van deze commissie over deze notitie geldt het tarief van € 19.750,-. Wij denken nog na of een afzonderlijk advies van deze commissie in de procedure[1] opweegt tegen de meerwaarde van dit advies. Wij besluiten medio 2025 in hoeverre we de notitie voorleggen aan de Commissie m.e.r.

De gemeente vraagt de Commissie m.e.r. wel om advies over de inhoud van het planMER. De Commissie toetst of het planMER alle informatie bevat. Het gaat om informatie die nodig is om het belang van het milieu/de leefomgeving volwaardig mee te wegen bij het besluit over de omgevingsvisie. Het planMER leggen wij met het ontwerp van de omgevingsvisie ter inzage. Op dat moment ontvangt de Commissie het ontwerp planMER om een toetsingsadvies te geven. Het advies nemen wij mee bij het verwerken van alle reacties tot een definitieve omgevingsvisie. Wij verantwoorden wat er met het toetsingsadvies van de Commissie is gedaan.
Een belangrijk onderwerp in het planMER is de beoordeling van de effecten op de ontwikkelingskeuzes voor grote ruimtevragers in onze woon- en leefomgeving (wonen, werken, mobiliteit, transitie energie, landbouw en duurzame ontwikkeling), zoals beschreven in uw motie.

[1] Als binnen één procedure één advies wordt gevraagd (normaal gesproken het toetsingsadvies over het MER) geldt daarvoor het tarief van € 26.250,-. Voor een advies over de NRD geldt het tarief van € 19.750,-.

MER Omgevingsvisie 1.0
Voor onze omgevingsvisie 1.0 hebben wij ook een m.e.r.-procedure doorlopen. Dit MER bevat al veel waardevolle informatie en is ons vertrekpunt voor de nieuwe m.e.r.-procedure.

3.6 Koersdocument Omgevingsvisie 2.0
In aanloop naar de nieuwe omgevingsvisie stellen wij een Koersdocument Omgevingsvisie 2.0 op. Het koersdocument bevat de ambities, doelen en de hoofdlijnen van onze keuzes. Met dit koersdocument werken wij in de volgende en laatste fase de omgevingsvisie uit. Daarin zullen de hoofdkeuzes worden vertaald naar en uitgewerkt voor de deelgebieden.
Een belangrijk onderdeel van het Koersdocument is het geven van inzicht in de ruimtevraag van de van de grootste uitdagingen tot 2045: de verstedelijkingsopgave, de duurzaamheidsopgave en de transitieopgave in het landelijk gebied. Het zijn alle drie belangrijke ruimtevragers. In het koersdocument behandelen we deze ruimtevragers én wordt op hoofdlijnen ingegaan welke keuzes we maken en hoe we met de ruimtevraag omgaan. Keuzes zijn afhankelijk van de opgave, de plek en de mogelijkheid om combinaties te maken. Bij het maken van de keuzes zijn de principes ‘Balans (duurzame ontwikkeling)’, ‘Ontwikkeling passend bij de maat en schaal van de gemeente’ en ‘Verbinden’ leidend.

3.7 Doorkijk naar andere instrumenten
Met de vaststelling van Omgevingsvisie 1.0 hebben wij de eerste stap gezet in de beleidscyclus die onder de Omgevingswet wordt voorgesteld (zie afbeelding 1).

De omgevingsvisie heeft in deze cyclus een relatie met andere instrumenten uit de Omgevingswet. Het gaat om de volgende instrumenten:
1. de programma(’s),
2. het omgevingsplan en
3. de omgevingsvergunning (inclusief toezicht en handhaving).

Elk instrument kent zijn eigen dynamiek en onderlinge afhankelijkheid. Deze beleidscyclus bepaalt niet alleen de opgave voor en het doel van de omgevingsvisie, het zegt ook iets over de samenhang van het instrument met de andere instrumenten in de beleidscyclus.
De omgevingsvisie stelt ambities. In programma’s worden ambities concreet gemaakt en in uitvoering genomen. Het omgevingsplan bevat regels met concrete bindende normen over de fysieke leefomgeving.
Wij kennen al het Programma ‘Water’, het Actieprogramma Van Afval Naar Grondstof 2024-2028 en het Circulair Actieprogramma 2024-2027. Voor beide is bewust gekozen voor de term 'programma', in lijn met afbeelding 1.
In Omgevingsvisie 1.0 staan enkele plannen voor nieuwe programma’s. Bijvoorbeeld het Programma Omgevingskwaliteit en het Programma Landelijk Gebied; het laatste programma is op uitdrukkelijk verzoek van LTO Noord Nederland, afdeling Gelderse Vallei in onze visie opgenomen. Ons plan om deze programma’s op te stellen blijft ongewijzigd.

Momenteel werken wij ook aan ons eerste Wijzigingsplan; het is deel 1 van ons gemeentelijk omgevingsplan, zoals de Omgevingswet deze voorschrijft. Keuzes uit onze omgevingsvisie vertalen wij uiteindelijk in concrete regels en normen naar nieuwe wijzigingsplannen om projecten uit te kunnen

voeren. Aanvragen om een omgevingsvergunning kunnen vervolgens getoetst worden aan het Omgevingsplan.

Omgevingsvisie 2.0 zal enkele nieuwe voorstellen bevatten voor thema's of gebieden die met behulp van een programma nader uitgewerkt kunnen worden.

Afbeelding 1: Beleidscyclus Omgevingswet; bron: www.iplo.nl

De uitvoering van de vergunningverlening, het toezicht op activiteiten en de handhaving heeft de gemeente ondergebracht bij Omgevingsdienst de Vallei (OddV). De medewerkers van deze zogeheten VTH-taken krijgen in de dagelijkse praktijk te maken met verschillende trends/actualiteiten/ problemen. De ervaringen uit de dagelijkse praktijk kunnen onze keuzes beïnvloeden, omdat de praktijk aantoont dat niet alles uitvoerbaar is. Andersom helpen de medewerkers van OddV ons bij het opstellen van onze visie om ervoor te zorgen dat onze visie wordt uitgedragen in de uitvoering van ons beleid.

3.7 Relatie met projecten en plannen vastgesteld, in uitvoering of ontwikkeling

3.7.1 Gemeentelijke plannen en projecten

Wij werken op dit moment aan (de uitvoering van) een groot aantal gemeentelijke projecten en plannen. Onze ambities en keuzes in deze projecten en plannen stellen wij in de Omgevingsvisie 2.0 niet ter discussie. Het gaat om de volgende projecten en plannen:

- lopende reconstructieplannen voor wijken, inclusief de verzwaring van het elektriciteitsnet;

- onlangs vastgestelde bestemmingsplannen, zoals Stadshaven fase 1a en fase 2, Bentinck, Oude Barneveldseweg, Nijkerkerveen deelplan 3 en Doornsteeg fase 3;
- Gebiedsvisie Paasbos;
- Ontwikkelingsvisie Hoevelakense bos;
- de kaderstelling woningbouw Klaarwater;
- het Regionaal Perspectief Landelijk Gebied;
- het Geactualiseerd Integraal HuisvestingsPlan onderwijs 2024-2029;
- verschillende beheerplannen;
- de beleidsnota erfgoed 'Trots op Nijkerk';
- de Woonzorgvisie (i.o.)
- het Woonwagenstandplaatsenbeleid gemeente Nijkerk 2024;
- sportnota gemeente Nijkerk 2013-2025
- behoefteonderzoek sportaccommodaties, vernieuwen en vervangen (30 maart 2024)
- rapportage Behoeftebepaling buitensportaccommodaties gemeente Nijkerk
- herziening Woningbouwverordening (doelgroepen en differentiatie) 2021
- Huisvestingsverordening
- keuze ontwikkeling nieuw bedrijventerrein bij Nijkerk; omvang niet ter discussie;
- actualisering Woonvisie gemeente Nijkerk;
- Regionale Visie Publieke Gezondheid Gelderland-Midden 2021-2025, 24 november 2022;
- Regionaal crisisplan Veiligheidsregio Gelderland-Midden 2020-2023;
- Regionale capaciteitenanalyse van Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden 2020-2023.
- Nota externe veiligheid gemeente Nijkerk, met aandacht voor de veiligheid rond bedrijven , zoals het gasdistributiebedrijf Robogas en het verchroombedrijf Technochroom.

Naast al deze eigen projecten en plannen houden wij rekening met landelijke trends en ontwikkelingen. Bijvoorbeeld de landelijke afspraken vastgelegd in het Integraal Zorgakkoord (IZA) en het Gezond Actief leven Akkoord (GALA).

3.7.2 *Gebiedsuitwerking* Oostelijk Nijkerk

Voor omgeving Luxool, stationsomgeving Nijkerk, Bronswerk en Slichtenhorst stellen wij de *'Gebiedsuitwerking Oostelijk Nijkerk'* op. De keuzes in Omgevingsvisie 2.0 en de uitwerking beïnvloeden elkaar. Het onderzoek voor de gebiedsuitwerking loopt parallel aan de ontwikkeling van Omgevingsvisie 2.0.

Op het moment dat de gebiedsuitwerking is vastgesteld dient Omgevingsvisie 2.0, afhankelijk van het moment waarop de gebiedsuitwerking gereed is, hierop aangepast te worden. Voor de gebiedsuitwerking wordt voorgesteld enkele scenario's op te stellen. In de planning streven wij ernaar de keuzes voor een scenario Gebiedsuitwerking te vertalen in het Koersdocument voor de Omgevingsvisie. De uitwerking van het scenario wordt meegenomen in Omgevingsvisie 2.0. Als blijkt dat dit niet in de planning van de omgevingsvisie past, zal het in een navolgende aanpassing van de omgevingsvisie plaatsvinden.

4. De inhoudelijke kaders

4.1 Verdiepen

Zes thema's uit Omgevingsvisie 1.0
Voor de zes thema's uit Omgevingsvisie 1.0 brengen wij in deze actualisering een verdiepingsslag aan. Per thema's staat beschreven op welke punten wij onze visie willen actualiseren. Voor elk thema is ook aangegeven over welke belangrijke punten uit Omgevingsvisie 1.0 een besluit is genomen. Deze besluiten stellen wij niet ter discussie.

1. Wonen

Subthema's: (regionale) woningbouwopgave, visie op woonzorg, opvanglocaties urgente doelgroepen (statushouders, woonwagenbewoners, arbeidsmigranten, Skaeve Huse), effecten uitvoering Spreidingswet.

- De uitgeklede Woningwet 2024 verplicht ons de woonvisie voor de gemeente te actualiseren. De geactualiseerde woonvisie is een bouwsteen voor Omgevingsvisie 2.0. In deze visie besteden wij aandacht aan woningbouw voor doelgroepen en onze afspraken met de woningbouwcoöperaties.
  De ruimtelijke effecten krijgen een vertaalslag in onze omgevingsvisie. Voor de woonvisie actualiseren wij onze gegevens over de ontwikkeling van de bevolking en brengen wij de gevolgen hiervan in beeld voor ons woningbouwprogramma. Hiermee sorteren we voor op het opstellen van een volkshuisvestingsprogramma dat voor 1 januari 2026 vastgesteld moet zijn.
- In onze geldende omgevingsvisie staat aangegeven dat wij een deel van ons woningbouwprogramma kunnen realiseren op inbreidingslocaties. Om een beter inzicht te krijgen in deze mogelijkheden doen wij nader onderzoek naar deze inbreidings- en transformatielocaties ten behoeve van (gemengd) wonen, daaronder begrepen westzijde Arkervaart. Wij realiseren ons hierbij dat de waarde van bestaande bedrijventerreinen toeneemt nu als gevolg van netcongestie en waterschaarste het niet vanzelfsprekend is dat nieuwe bedrijfslocaties op energie en water aangesloten worden. Onderdeel van dit onderzoek is de uitvoering van de motie 'Verduidelijking maximale hoogtes hoogbouwlocaties' aangenomen in de raadsvergadering van 24 november 2022.

De volgende besluiten uit Omgevingsvisie 1.0 staan niet ter discussie:

- de woningbouwopgave, met in ieder geval een gemiddelde van 250 woningen per jaar in de komende tien jaren;
- de keuzes uit de geactualiseerde woonvisie, bouwsteen voor Omgevingsvisie 2.0;
- transformeren/verdichten van enkele gebieden: Stadshaven, stationsomgeving Nijkerk met Luxool, Paasbos en stationsomgeving Hoevelaken;
- lopende en nieuwe grote bouwontwikkelingen, zoals Doornsteeg fase 3, Nijkerkerveen deelplan 3 en Klaarwater;
- onderzoek naar mogelijkheden voor woningbouw in Slichtenhorst en Nijkerkerveen-West;
- hoogbouw in de gemeente, zoals genoemd in tabel 4: Mogelijkheden hoogbouw Gemeente Nijkerk, in Omgevingsvisie 1.0.

2. Werken

Subthema's: (regionale) bedrijvigheid, recreatie & toerisme, detailhandel, kantoren & dienstverlening, horeca.

- Welke gevolgen heeft de eventuele komst van een enorm kazerneterrein op het grondgebied van Zeewolde op ons gemeentelijk grondgebied en welke gevolgen heeft deze keuze voor onze woningbouw en voor het verkeer. Is de aanleg van een aquaduct op de grens van de gemeente voor ons een voorwaarde om de kwaliteit van dit deel van ons landelijk gebied voor natuur en recreatie & toerisme veilig te stellen?
- In de omgevingsvisie stellen wij vast hoeveel bruto capaciteit nieuw bedrijventerrein er nodig is tot 2045. In dat kader willen wij ook antwoord geven op de vervangingsvraag als gevolg van transformatie van één of meerdere bedrijven naar wonen en houden we er rekening mee dat circulaire activiteiten op bedrijventerreinen om extra ruimte vragen, Dit noodzaakt ons ook tot onderzoek naar potentieel geschikte locaties om deze capaciteit te kunnen realiseren (behoefteonderzoek).
- De helft van onze werkgelegenheid bevindt zich niet op bedrijventerreinen. Het behouden van deze ruimte voor werken vinden we belangrijk. Het gaat om gecombineerde functies van wonen en werken (bijvoorbeeld voor zzp-ers), maar ook om ruimte voor bijvoorbeeld fietsenmakers, bakkers, ondernemers die niet op de bedrijventerreinen terecht kunnen maar zeker een functie in de gemeente hebben en houden.
- We willen geen slaapgemeente worden. Daarom willen de balans tussen het aantal banen en de (groeiende) beroepsbevolking behouden. Dit houdt onder meer in dat we, naast nieuwe ruimte voor bedrijventerreinen, netto niet terug willen in het aantal m^2 voor werken. Hierom maken we inzichtelijk hoeveel ruimte voor werken in gebruik is in een transformatiegebied en welke ineffectieve bedrijfsruimte naar wonen kan worden getransformeerd. Effectieve bedrijfsruimte moet elders terugkomen, waarbij we ons realiseren dat dit, gezien de aard van de werkzaamheden, niet alleen op bedrijventerreinen kan zijn. Onze uitgiftestrategie richt zich momenteel vooral op het huisvesten van bedrijven op bedrijventerreinen.
- Bij transformaties houden we rekening met het Regionaal Programma Werken (RPW) dat in RFV verband is opgesteld, is afgestemd met de provincie Gelderland en iedere vier jaar wordt geactualiseerd. Ons accountmanagement zal zich, naast de bestaande activiteiten, meer gaan richten op ook het begeleiden van nieuwe bedrijvigheid naar bestaande bedrijvenlocaties. Wij verkennen in deze visie onze kansen met betrekking tot recreatie & toerisme voor onder andere ons Randmeergebied en langs de Arkervaart, onder meer waar recreatieve verblijfsruimte mogelijk is (campings, huisjes, parken).
- We actualiseren onze Detailhandelsstructuurvisie gemeente Nijkerk en betrekken hierbij ook ons beleid voor (grootschalige) perifere detailhandel. Deze geactualiseerde visie is een bouwsteen voor de Omgevingsvisie.
- We actualiseren onze visie op ons beleid voor kantoren.
- Naast deze onderwerpen willen wij ook keuzes maken in de ontwikkelingsmogelijkheden van het gebied aan de zuidkant van Hoevelaken (omgeving De Slag, Lodenstein, het bedrijventerrein met Euretco, zuidelijk deel Klaarwater langs rijksweg A1. Onderdeel is het verbeteren van de mogelijkheden tot verbetering van de ontsluiting aan de zuidkant.

De volgende besluiten uit Omgevingsvisie 1.0 staan niet ter discussie:

- uitbreiding bedrijventerrein met een omvang van 15 tot 20 hectare in de kern Nijkerk tot 2030;
- ruimte voor het realiseren van een onderstation voor het stroomnet;
- de ontwikkeling van Spoorkamp naar een gemengd gebied voor kantoren, maatschappelijke voorzieningen en wonen.

3. Voorzieningen:

Subthema's:

- De bevolkingsgroei heeft ook gevolgen voor onze voorzieningen voor sport, onderwijs en gezondheid. Deze moeten in verhouding mee ontwikkelen. Deze voorzieningen vragen ruimte.
- Onze bevolkingsgroei vraagt ook om structureel aandacht en ruimte voor eerste lijnszorg en voorzieningen ten behoeve van ambulante zorg. Wij hebben het voornemen een onderzoek te starten naar de behoefte aan ruimte voor onze eerstelijns gezondheidszorg en voor aandachtsgroepen op de grens van zorg en wonen (ambulante zorg). Wat is er nodig om deze zorgvoorzieningen op peil te houden?

De volgende besluiten uit Omgevingsvisie 1.0 staan niet ter discussie:

- onderzoek ten behoeve van het vernieuwen en vervangen van binnensportaccommodaties (onder andere sporthal De Baggelaar) en buitensportaccommodaties (onder andere sportterrein Veensche Boys);
- het recent vastgestelde Integraal Huisvestingsplan onderwijs.

4. Mobiliteit:

Subthema's: verkeer, parkeren en spoorverkeer, inclusief voorzieningen en regionale ontwikkelingen.

- Dat actualisering van onze visie noodzakelijk is brachten wij al eerder als voorbeeld naar voren met het besluit van het kabinet om de reconstructie van knooppunt Hoevelaken voor onbepaalde tijd te pauzeren. Dit besluit heeft gevolgen voor onze ambities om ook in de periode na 2032 gemiddeld 250 woningen per jaar te bouwen. Welke gevolgen brengt de motie van 3 december van de Tweede Kamer met zich mee om dit besluit ter heroverwegen?
- Visie op mobiliteit

  Wij hebben ons de vraag gesteld of een afzonderlijke Mobiliteitsvisie 2.0 aan de raad ter besluitvorming moet worden voorgelegd in samenhang met de Omgevingsvisie 2.0.

  <u>Uitgangspunt</u>

  Op 24 november 2022 heeft de gemeenteraad de Omgevingsvisie en Mobiliteitsvisie in samenhang met elkaar vastgesteld. De Mobiliteitsvisie 1.0 dient op een aantal onderdelen, in het bijzonder op het onderdeel 'visie op duurzame mobiliteit', te worden aangevuld. U heeft ons ook met eerder geciteerde motie de opdracht meegegeven het aspect 'mobiliteit' integraal te betrekken bij de doorontwikkeling van de Omgevingsvisie naar een versie 2.0, onder meer door de effecten op natuur, milieu en gezondheid van de in versie 1.0 gemaakte keuzes op het terrein van mobiliteit in kaart te brengen en af te wegen.

Mobiliteit betekent onder andere automobiliteit met negatieve effecten op het klimaat, via de emissie van broeikasgassen, het milieu, via de emissies van o.a. NOx en fijnstof (PM) en de concentraties van deze stoffen in de lucht, de natuur, via de depositie van stikstof en gezondheid, via blootstelling aan luchtverontreiniging en geluid en verkeersveiligheid. Maar mobiliteit betekent ook fietsen en wandelen met positieve effecten op het klimaat, het milieu en de veiligheid en bevordering van de gezondheid. Deze effecten wegen wij mee in onze keuzes over mobiliteit.

Uit de motie valt niet direct af te leiden dat er gekozen is voor het opstellen van een afzonderlijke Mobiliteitsvisie. In de Raadsinformatiebrief van 28 november 2023 staat dat in de bijeenkomst op 11 mei 2023 over de Mobiliteitsvisie is aangegeven dat deze wordt herijkt/verrijkt met de volgende aspecten:

- duurzame mobiliteit (STOMP, stappen/trappen/ OV/ Mobility as a service, privé-auto);
- toegankelijkheid van voetpaden, fietspaden en OV haltes op basis van VN verdrag handicap;
- relatie woningbouwopgave en opgave bedrijventerrein- mobiliteit;
- onderzoek station Corlaer meenemen in corridor studie Utrecht – Zwolle;
- regionaal verkeersmodel met zichtjaar 2040.

Maar ook verdiepen wij de thema's uit onze Mobiliteitsvisie waar dat nodig is. Wij hebben daarbij onder andere de volgende onderwerpen op het oog, die wij in samenhang met de Gebiedsuitwerking Oostelijk Nijkerk verder uitwerken:

- kwaliteitsimpuls van het station in Nijkerk;
- hogere frequentie van de treinbediening station Nijkerk;
- uitvoering overbruggingspakket knooppunt Hoevelaken;
- verbeteren mobiliteit/bereikbaarheid aan oostzijde van Nijkerk;
- aandacht voor de bereikbaarheid van bedrijven(terreinen) om zo het vestigingsklimaat voor bedrijven te versterken;
- bereikbaarheid van het Randmeergebied met het oog op recreatie & toerisme.

<u>Geen afzonderlijke mobiliteitsvisie</u>

Wij stellen evenwel voor geen Mobiliteitsvisie 2.0 op te stellen, maar de omgevingsvisie te zien als het integrale instrument om tot een samenhangende visie op strategisch niveau te komen. Er bestaat weliswaar geen bezwaar een afzonderlijk document voor een thema op te stellen. Het wordt wel verwarrend als dit document een visie wordt genoemd, omdat het in dat geval onduidelijk is hoe deze themavisie zich verhoudt tot de integrale Omgevingsvisie. Met de omgevingsvisie heeft de wetgever de gemeente ook een instrument in handen gegeven om tot een samenhangende visie op strategisch niveau te komen. Het gaat niet om een optelsom van beleidsvisies voor diverse domeinen (MvT, p. 114 op Ow).

<u>Overwegingen</u>

Naast deze overweging spelen ook de volgende, daarmee samenhangende, (juridische) overwegingen een rol om bij voorkeur te werken vanuit het idee één integrale omgevingsvisie op te stellen:

- uit de motie hebben wij opgemaakt dat gelet op de samenhang en wederzijdse afhankelijkheid er een integrale Omgevingsvisie aan de raad moet worden voorgelegd waarin mobiliteit integraal onderdeel is;
- er geen meningsverschil bestaat over de opvatting dat de geldende Mobiliteitsvisie aangevuld moet worden met een aantal, met name duurzame, thema's;
- daarnaast werken wij tegelijkertijd aan een Gebiedsuitwerking Oostelijk Nijkerk; zie hiervoor ook paragraaf 3.7 Relatie met projecten en plannen vastgesteld, in uitvoering of ontwikkeling3.7 Relatie met projecten en plannen vastgesteld, in uitvoering of ontwikkeling. In de voorbereiding is ervoor gekozen de ontwikkelingsmogelijkheden voor beide gebieden in samenhang met elkaar te onderzoeken. In de opgave van de gebiedsuitwerking zal uitvoerig aandacht worden geschonken aan mobiliteit met onder andere de gevolgen van de ontwikkeling Regiopoort Nijkerk en de ontsluitingsstructuur aan de oostzijde van Nijkerk;
- als gekozen wordt voor een afzonderlijke Mobiliteitsvisie krijgt 'mobiliteit' in drie omgevingsdocumenten aandacht; dat zal in het planvormingsproces tot gevolg hebben dat er telkens heel goed onderling moet worden afgestemd. Dat is met twee planfiguren (Omgevingsvisie en Gebiedsuitwerkingen) al lastig, maar dat wordt met drie planfiguren wel een heel grote opgave;
- een afzonderlijke mobiliteitsvisie roept de vraag op of daarmee de aandacht niet teveel uitgaat naar mobiliteit. Het thema 'werken' is eveneens een belangrijk thema. Dit thema vraagt ook om herijking. Wel verplicht de wetgever ons de huidige Woonvisie te actualiseren. Deze plicht vloeit voort uit de Woningwet. Maar deze visie gaat niet in op de gevolgen van de visie op wonen voor de fysieke leefomgeving;
- de Omgevingswet schrijft de gemeente daarentegen voor een omgevingsvisie op te stellen waarin de hoofdlijnen voor de (ontwikkelingen op de) fysieke leefomgeving beschreven staan. In de omgevingsvisie staan de beleidsvoornemens die rechtstreeks in ons omgevingsplan mogen worden vertaald. Concreet betekent het voorgaande dat de beleidsvoornemens uit de mobiliteitsvisie nagenoeg één op één overgenomen moeten worden in de omgevingsvisie als de voornemens uit de mobiliteitsvisie in bindende regels moeten worden vastgelegd. Dit is zelfs verplicht als blijkt dat er een noodzaak bestaat een voorkeursrecht te vestigen op gronden om een ontwikkeling mogelijk te maken. Voorkeursrecht kan alleen gevestigd worden op gronden als daarvoor de grondslag is terug te vinden in de Omgevingsvisie, Omgevingsplan of een Omgevingsprogramma;
- hetgeen voor het voorkeursrecht geldt, gaat op voor meer instrumenten uit de Omgevingswet, zoals onteigening. Het is wel het laatste instrument dat wij in willen zetten. In het geval de noodzaak er toch is om een ontwikkeling mogelijk te maken moet de grondslag ervoor worden vastgelegd in het omgevingsplan. De omgevingsvisie bevat in dat geval op hoofdlijnen de beoogde ontwikkeling;
- in onze nieuwe visie over participatie bindt de gemeente zich om over belangrijke ontwikkelingen in de fysieke leefomgeving met de inwoners, ondernemers en stakeholders te participeren. Bij een afzonderlijke mobiliteitsvisie bestaat er de plicht te participeren. Deze plicht bestaat er ook bij de gebiedsuitwerkingen en omgevingsvisie. Participatie wordt ondoorzichtig als er nagenoeg op drie podia tegelijk moet worden geacteerd;

- tot slot is er de afstemming met de m.e.r.-procedure. Het eerste vereiste (zie ook artikel 16.34, eerste lid Ow) is dat het moet gaan om een wettelijk of bestuursrechtelijk voorgeschreven plan of programma. Daarvan is sprake als de vaststelling van het plan of programma is geregeld in wettelijke of bestuursrechtelijke bepalingen. Het spreekt voor zich dat het makkelijker is de beleidsvoornemens over mobiliteit mee te nemen in de m.e.r.-procedure voor de omgevingsvisie. Keuzes in een afzonderlijke Mobiliteitsvisie kunnen in een opvolgende omgevingsvisie ter discussie komen te staan als dit uit het MER-onderzoek blijkt.

Gelet op de motie kiezen wij ervoor met een deelrapportage te komen waarin wij onze visie op mobiliteit neerleggen met concrete aanbevelingen hoe we deze integreren in Omgevingsvisie 2.0. Hierbij nemen wij tevens de visie op parkeren mee.

Participatie mobiliteit

Gedurende de participatie besteden wij ook specifiek aandacht aan het thema mobiliteit met als doel de tekortkomingen in de visie 1.0 , maar ook de maatregelen tot verbetering met burgers, ondernemers en stakeholders te bespreken. Het participatie- en communicatiebureau hebben wij verzocht mobiliteit duidelijk te agenderen.

De volgende besluiten uit Omgevingsvisie 1.0 staan niet ter discussie:

- de doortrekking van de Arkemheenweg richting N301 rotonde Barneveldseweg/Chopinlaan;
- onderzoek naar een nieuwe wegverbinding aan de noordoostzijde van Nijkerk door middel van het doortrekken van de N798 Berencamperweg richting Wallerstraat en het verbinden van deze weg met de (Oude) Barneveldseweg naar de N301;
- ontwikkelperspectief stationsgebied Nijkerk zoals benoemd op pagina 142 van de Omgevingsvisie 1.0;
- verkeersveilige en leefbare centrum- en woongebieden die net als andere gebieden in de gemeente duurzaam (autoluw) te bereiken zijn;
- binnen de bebouwde kom ligt zoveel mogelijk de focus op leefbaarheid door lage snelheden en autoluwe buurten te faciliteren;
- wegen buiten het aangewezen hoofdwegennet krijgen een verblijfsfunctie. Dit betekent dat bij de inrichting van de wegen buiten het hoofdwegennet - de aspecten “veiligheid” en “leefbaarheid” absolute prioriteit krijgen;
- reconstructie van A28-A1 knooppunt Hoevelaken conform de bestuursovereenkomst en het ontwerp tracé besluit.

5. Duurzame ontwikkeling:

Subthema’s: cultuurhistorie, energietransitie, klimaatadaptatie, circulariteit.

- Voor de vijf parels willen wij zogeheten gebiedsbiografieën opstellen met als oogmerk de kwaliteiten vast te leggen in ons omgevingsplan. Wij starten met de gebiedsparel Hoevelakense bos om tot concrete voorstellen te komen hoe de kwaliteiten in ons omgevingsplan kunnen worden geborgd.
- Voorts doen wij locatieonderzoek naar plekken voor 200 middenspanningsruimtes, kabels/ leidingen en een deel van de veertig hectare voor plaatsing hectares ‘zon-op-land, in combinatie met onderzoek naar alternatieven voor grote zonnevelden, beschikbare capaciteit zon op dak en naar potentiële gebruik bodemwarmte.

- We herijken ook onze visie op de problematiek rond de netcongestie met de bouw van een onderstation in de gemeente Nijkerk en de aansluiting van dit station op een nieuw hoogspanningsstation in de omgeving van Amersfoort.
- In samenhang met het voorgaande gaan wij in onze visie ook in op de (ruimtelijke) gevolgen van het herijkingsproces RES 1.0 door Provincie Gelderland. Gaan we onze doelen halen? We realiseren ons dat er nog flinke stappen in de uitvoering te zetten zijn. Waar is ruimte voor de aanleg van nog eens 100 tot 150 hectare grondgebonden zonnevelden en zes windturbines? Herijking kan ons noodzaken tot bijsturing en het aanscherpen van afspraken met onze RES-partners in de herijkte RES.

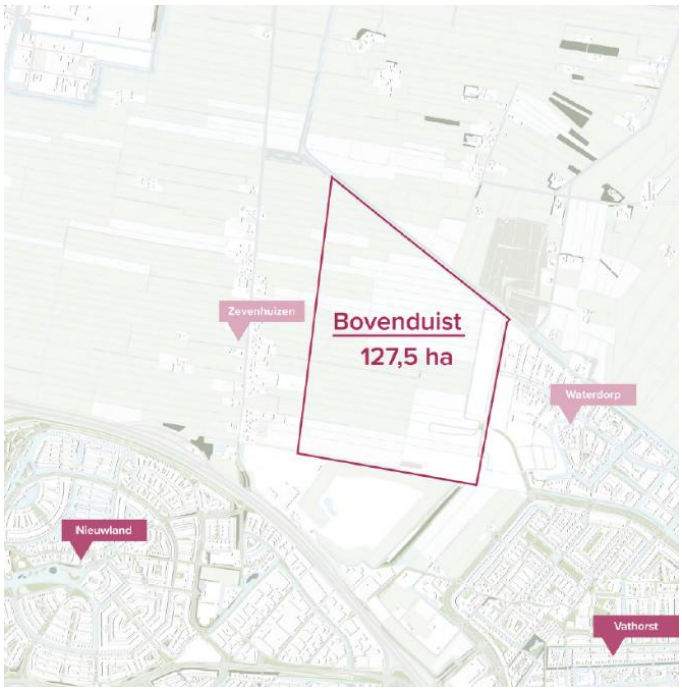
De volgende besluiten uit Omgevingsvisie 1.0 staan niet ter discussie:
- de instandhouding van en versterking van onze historisch waardevolle monumenten, archeologische waarden, stedenbouwkundige en landschappelijke structuren en overige waardevolle objecten (karakteristieke panden) door middel van:
  - erfgoed inzetten als één van de leidende en inspirerende principes bij ontwikkelingen in de fysieke leefomgeving;
  - de aanwijzing van vijf gebieden tot cultuurhistorisch en landschappelijk waardevolle parels;
- opstellen programma omgevingskwaliteit en de rol van de gemeentelijke adviescommissie;
- de aanwijzing en ontwikkeling van Groen/blauwe zones op alle schaalniveaus;
- de Leidraad Inrichting Openbare Ruimte gemeente Nijkerk als toetsingskader voor de kwaliteit van de inrichting openbare ruimte.

6. Landelijk gebied:

Subthema's: landbouw, natuur, landgoederen & buitenplaatsen, overig landgebruik.
- We vertalen het Regionaal Perspectief Landelijk Gebied naar onze visie. Het RPLG stelt zes integrerende thema's centraal, met een eerste set aan acties en maatregelen, passend bij de doelen en ambities voor het natuurlijk systeem en het sociaaleconomisch systeem. De zes thema's zijn: (1) Bodem & watersysteemherstel, (2) biodiversiteit versterken, (3) nutriëntenbehoud, (4) emissiereductie, (5) landbouwgrond optimaal gebruiken en (6) lokaal voedsel. In 2024 starten wij in regionaal verband, vooruitlopend op het uitvoeringsprogramma, een aantal no-regret-activiteiten op basis van al beschikbaar budget.
- Voor het tweede thema 'versterken biodiversiteit' is het nodig de basiskwaliteit van de natuur in kaart te brengen. Regio Foodvalley gaat hier mee aan de slag (nulmeting). Wij sluiten aan bij deze nulmeting.
- Met voornoemde RPLG zetten wij een belangrijke stap naar het realiseren van een perspectief voor het landelijk gebied. De uitkomsten uit het RPLG vertalen wij naar onze visie op en in een programma voor ons landelijk gebied.

De volgende besluiten uit Omgevingsvisie 1.0 staan niet ter discussie:
- opstellen Programma landelijk gebied;
- handhaving van ons beleid voor functieverandering bij beëindiging van agrarische bedrijven en de Regionale Menukaart Foodvalley.

- Overige onderwerpen in Omgevingsvisie 1.0
  Subthema: effecten regionale verstedelijkingsopgaven regio's Amersfoort en Foodvalley.
  - De ontwikkelingen in beide regio's hebben niet stil gestaan. Wij voeren regelmatig en intensief overleg over de gemaakte keuzes. In Omgevingsvisie 2.0 besteden wij ruim aandacht aan de effecten van deze keuzes op ons gemeentelijk grondgebied.

Uitsnede uit onderzoek Amersfoort Bovenduist, 16 mei 2023 Gemeente Amersfoort

  - Wij brengen de gevolgen in beeld van de nieuwe grote woonwijk Bovenduist, ten westen van Vathorst, en de ontwikkeling aan De Laak in Amersfoort, op ons grondgebied. In deze nieuwe woonwijk van Amersfoort, gelegen ten zuidwesten van onze gemeentegrens, worden ruim 3.000 woningen ontwikkeld en gerealiseerd.
    Ook het gebied aan De Laak ontwikkelt onze buurgemeente in rap tempo. Het hoeft geen betoog dat deze ontwikkelingen grote invloed zullen hebben op het grondgebied van onze gemeente (verkeer, veiligheid, recreatie). Om deze reden ligt er het voorstel voor deze omgeving de effecten te onderzoeken in voorbereiding op onze visie voor dit deel van ons gemeentelijk grondgebied, onder meer met aandacht voor recreatieve verblijfsruimte (campings, huisjes, parken).

4.2 Verbreden

Onze visie verbreden wij met een flink aantal thema's. Wij benadrukken hierbij het belang van de onderlinge samenhang tussen deze thema's. Aandacht voor meer groen in de wijk is goed voor de gezondheid en biedt mensen ruimte om te bewegen en te sporten. Voldoende verlichting bevordert de veiligheid, maar kan voor diersoorten verstorend werken. Met het noemen geven wij aan naar welke thema's onze aandacht uitgaan, zonder de integraliteit uit het oog te verliezen:

- Milieuaspecten:
  - uitvoering waterzorgplichten (overlast, verdroging, afvalwater, hemelwater, dreigend tekort aan drinkwater);

- bodem en ondergrond;
- infrastructuur (kabels & leidingen);
- afval en circulariteit;
- geluid en trillingen;
- geur;
- groen en natuur (ecologie);
- licht en (schone) lucht.

Naast alle voornoemde milieuaspecten benadrukken wij dat in onze visie aandacht zal moeten worden geschonken aan het belang van water en bodem (sturend bij ruimtelijke keuzes) en (de intrinsieke waarde van) natuur.

Aandacht schenken wij ook aan meervoudig ruimtegebruik. Dit wordt bijvoorbeeld concreet zichtbaar op het vlak van energietransitie.

- Gezondheid en veiligheid: één van de doelen van de Omgevingswet is het bereiken en in stand houden van een veilige en gezonde fysieke leefomgeving. De wetgever heeft ons daarbij een algemene zorgplicht voor de fysieke leefomgeving opgelegd (artikel 1.6 en 1.7 Ow). De kernboodschap is dat 'eenieder voldoende zorg draagt voor de fysieke leefomgeving. Vanuit deze opdracht besteden wij in onze omgevingsvisie aandacht aan de aspecten gezondheid en veiligheid:
  - waarbij wij voor het aspect 'gezondheid' niet traditioneel denken aan het beheersen van gezondheidsrisico's en het beschermen van (kwetsbare) groepen mensen, dieren en natuurgebieden. Wij denken hierbij vanuit 'positieve gezondheid', waar aandacht wordt besteed aan het bevorderen en verbeteren van de gezondheid door de leefomgeving hierop in te richten met toegankelijk groen en natuur ofwel een gezonde fysieke leefomgeving die uitnodigt tot bewegen en ontmoeten. Daarbij vergeten wij niet het aspect inclusiviteit, dat wil zeggen het creëren van een omgeving waarin alle individuen; een samenleving waar iedereen tot zijn recht komt, zichzelf kan zijn, mee kan doen en zich gelijk behandeld en geaccepteerd weet;
  - waarbij wij voor het aspect 'veiligheid' niet alleen denken aan brand- en verkeersveiligheid, maar ook aan sociale veiligheid en waterveiligheid, voor zover deze zaken niet al geregeld zijn in veiligheidsplannen.

Naast deze thema's besteden wij ook aandacht aan de volgende aspecten:

- omgevingskwaliteit;
- beheer openbare ruimte;
- sociale aspecten, waarbij wij denken aan de vergrijzing in Nederland en overige ontwikkelingen in het sociaal domein die gevolgen hebben voor de fysieke leefomgeving. Het betreft onder andere:
  - bouwen voor specifieke doelgroepen;
  - mantelzorgwoningen en levensloopbestendig wonen;
  - verbeteren toegankelijkheid openbare voorzieningen en de openbare ruimte; openbare voorzieningen en de openbare ruimte moeten voor iedereen toegankelijk zijn) en dit voorwaardelijk maken bij (bouw)initiatieven;
  - bevorderen zelfredzaamheid als onderdeel van het stimuleren van initiatieven uit de samenleving.

  Voor het overige geldt dat veel aandachtsgebieden in het sociaal domein nog onze aandacht vragen voor een goede fysieke vertaling. Wij denken hierbij aan het mee laten groeien van

voorzieningen met de groei van de bevolking, het veiligstellen van de openbare ruimte (geen inbreiding voor alles) en het bevorderen van de toegankelijkheid van de openbare ruimte. In het proces van de totstandkoming van de omgevingsvisie 2.0 is het belangrijk deze vertaling naar de fysieke leefomgeving meer inhoud en vorm te geven.

Een aantal thema's vergt nader onderzoek. Als wij in ons omgevingsbeleid gebruik willen gaan maken van de mogelijkheden die de wetgever ons biedt om eigen afwegingen te maken over activiteiten in de fysieke leefomgeving. Dit betekent concreet dat we de bestuurlijke afwegingsruimte hebben om andere normen te hanteren voor activiteiten. Bijvoorbeeld strengere of soepeler normen voor geluid of geur. Om deze afwegingen te onderbouwen dient onderzoek uitgevoerd te worden. Het gaat om onderzoek ten behoeve van ons geluid- en geurbeleid.
Ons voorstel is ook (zo mogelijk regionaal) onderzoek uit te voeren naar ontplofbare oorlogsresten (OO). Het resultaat is een OO-belastingkaart met een veel beperkter afgebakend gebied dat als verdacht moet worden aangemerkt. Deze kaart heeft tot voordeel dat er voortaan niet meer voor elk wezenlijke wijziging van een gebied een afzonderlijk onderzoek moet worden uitgevoerd. Voor dit onderzoek heeft het rijk forse subsidie beschikbaar gesteld.

4.3 Opbouw visie
De opbouw van de visie zal er met al deze onderwerpen anders uit komen te zien. Wij stelden al eerder voor de visie gebiedsgericht te maken.
Voorts overwegen wij het grote aantal te behandelen onderwerpen in de visie in te kaderen in een viertal thema's. We beogen hiermee het overzicht te houden over alle onderwerpen en de samenhang niet uit het oog te verliezen. Deze thema's hebben wij in bijlage 3 weergegeven.

Wij verwachten dat met deze wijze het voor onze inwoners en ondernemers makkelijker wordt de teksten te lezen die voor hun omgeving specifiek van belang zijn.
Onze visie zal wel, net als in onze vorige visie, vooraf worden gegaan met een schets van de gemeente; een analyse van de trends en ontwikkelingen met een bespreking van de gevolgen voor ons gemeentelijk grondgebied. Vanuit deze analyse en conclusies herijken wij onze visie met onze leidende principes als kompas.

5. Kaders voor de participatie

5.1 Vier fases

Wij actualiseren onze visie in vier fases:

1) De voorbereidingsfase
    - Inventarisatie van alle noodzakelijke informatie
    - Plan van aanpak met kaderstelling (uitgangspunten en voorwaarden)
    - Onderzoek
    - Participatie en communicatie (deel 1)
    - Opstellen Koersdocument en NRD
    - Participatie en communicatie (deel 2)
    - Vaststellen Koersdocument met NRD
2) De ontwerpfase
    - Opstellen concept visie en concept planMER
    - Participatie en communicatie (deel 3)
    - Opstellen ontwerp omgevingsvisie 2.0 en ontwerp planMER
    - Besluitvorming over ontwerp en start procedure terinzagelegging
3) De vaststellingsfase
    - Formele procedure
    - Opstellen nota van zienswijzen
    - Aanpassen omgevingsvisie 2.0 en planMER
4) De besluitvormingsfase
    - Besluitvorming in de gemeenteraad
    - Communicatie over inhoud visie

5.2 Bekend maken start van de actualisering

De omgevingsvisie bereiden wij voor met de zogeheten ‘uitgebreide voorbereidingsprocedure’. Deze procedure start met een artikel (kennisgeving) in de krant, onze website en het Gemeenteblad. In dit artikel informeren wij onze inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties over de actualisering van onze omgevingsvisie. We besteden in een aantal edities van De Stad Nijkerk aandacht aan de huidige visie (wat staat er op hoofdlijnen in deze visie?), wij geven aan welke stappen we zetten om onze visie te actualiseren, hoe wij de samenleving bij de actualisatie betrekken en op welke momenten er besluiten worden genomen.

5.3 Communicatie & participatie

5.3.1 Het belang van communicatie & participatie en uitgangspunten

De wet verplicht ons bij de vaststelling van de omgevingsvisie aan te geven hoe burgers, bedrijven, maatschappelijke organisaties en bestuursorganen bij de voorbereiding zijn betrokken en wat de resultaten van het overleg zijn. Ook zijn wij verplicht aan te geven hoe wij ons participatiebeleid hebben ingevuld.

Los van deze wettelijke verplichtingen is afgesproken dat inwoners, ondernemers, maatschappelijke organisaties en bestuursorganen vroeg moeten worden betrokken bij de actualisering van onze visie.

Het belang van participatie is door de gemeenteraad vastgelegd in de Participatievisie Nijkerk 2024-2026, van 24 juni 2024. Het voorstel voor de communicatie en participatie is in lijn met deze visie. Wij willen weten wat onze inwoners belangrijk vinden voor onze fysieke leefomgeving. Wij hechten om deze reden veel waarde aan een goede inbreng vanuit de samenleving. Participatie gaat wat ons betreft daarbij hand in hand met goede communicatie. Vanaf aanvang maken wij duidelijk wat wij gaan doen, met wie, waar en wanneer.

In de omgevingsvisie zelf gaan wij ook nader in op de betekenis van participatie. Participatie is namelijk niet alleen tijdens het aanpassen van de omgevingsvisie van belang, maar ook bij de uitvoering van de doelen en voornemens uit de visie.

In ons participatietraject maken wij volop gebruik van onze bekende stakeholders. Met veel belangen groepen werken wij al samen. We beginnen dus niet opnieuw.

Bureau Beaumont hebben wij gevraagd ons te adviseren en te ondersteunen bij het participatie- en communicatieproces over de omgevingsvisie. Zij hebben een plan gemaakt waarin de mijlpalen in ons planproces centraal staan.

Centraal in de participatieaanpak staat het motto ‘De ontwikkeling van de gemeente Nijkerk tot 2045’.
Enkele belangrijke uitgangspunten zijn:

- zorgvuldige communicatie rondom de participatie;
- nadruk op het actief voeren van het persoonlijke gesprek met vertegenwoordiging van een dwarsdoorsnede van de samenleving;
- dichtbij de mensen; maatwerk op de inhoud en naar de mensen toe, per kern/ontwikkelingsgebied gevat in enkele participatiegebieden (zie uitvoeringsstrategie);
- laagdrempelig, begrijpelijk en overzichtelijk (maak het mensen makkelijk om mee te doen);
- bij het bereiken van de samenleving ook gebruikmaken van intermediairs en (bestaande netwerken en nieuwe) ambassadeurs;
- op basis van de inhoud van de participatie bepalen welke werkvorm hier het beste bij past om het gesprek goed te voeren (suggesties in aanpak/uitvoeringsstrategie).
- voor begeleiding van het gesprek met de samenleving is de inzet van en betrokkenheid nodig van gemeentelijke medewerkers;
- mix van online en offline communicatie- én participatievormen (maatwerk noodzakelijk). We maken een eigen website en gebruiken overige sociale media om aandacht te vragen.

5.3.2 Het communicatie- en participatieproces
Onze visie op het communicatie- en participatieproces is uitgewerkt in bijlage 2 bij dit Plan van aanpak. Samengevat ziet ons proces er als volgt uit:

Stap 1
Onze aanpak start met een informatiecampagne en terugkoppeling uitkomsten Omgevingsvisie 1.0.

Stap 2
Na deze campagne start het participatieproces. We delen de gemeente op in vier participatiegebieden:
1. Nijkerk;
2. Hoevelaken;
3. Nijkerkerveen (incl. Holkerveen);
4. Landelijk gebied (inclusief Appel en Driedorp).

Per participatiegebied spelen er verschillende onderwerpen, belangen en thema's (zie paragraaf 6.3.3).
We participeren in de voorbereidingsfase (twee keer) en in de ontwerpfase (één keer). In de vaststellings- en besluitvormingsfase kan er gebruik worden gemaakt van de formele mogelijkheid een zienswijze in te dienen en in te spreken bij de gemeenteraad. In alle fases communiceren wij over de uitkomsten en het vervolg.

Fase 1 Voorbereidingsfase Koersdocument
Deel 1: peilen: enquête met concrete vragen/stellingen/peiling, zowel online als op straat
Deel 2a: expertsessies: over thema's of met specifieke doelgroepen, bijvoorbeeld jongeren
Deel 2b: bewonerssessies: 1 sessie per participatiegebied
Deel 2c: terugkoppeling onder andere via artikelen in Stad Nijkerk en op onze website
Deel 2d: inspraak op Koersdocument en notitie Reikwijdte en detailniveau planMER

Fase 2 Ontwerpfase Omgevingsvisie
Deel 3a: expertsessies: over thema's of met specifieke doelgroepen, bijvoorbeeld jongeren
Deel 3b: bewonerssessies: 1 sessie per participatiegebied
Deel 3c: terugkoppeling onder andere via artikelen in Stad Nijkerk en op onze website

Fase 3 Vaststellingsfase Omgevingsvisie
Deel 4a: formele procedure, visie ligt met het planMER gedurende zes weken ter inzage
Deel 4b: opstellen nota van zienswijzen

Fase 4 Besluitvormingsfase Omgevingsvisie
Deel 5a: inspreken tijdens behandeling van het ontwerp in de commissie
Deel 5b: informatievoorziening na besluitvorming Omgevingsvisie 2.0
Deel 5c: publicatie en bekendmaking in Stad Nijkerk, de website en het Gemeenteblad

In de eerste twee fases wordt er in drie deelsessies met experts geparticipeerd. Per thema worden relevante organisaties/bedrijven uitgenodigd om mee te denken over een opgave. In de eerste twee fases betrekken we eveneens onze bewoners in sessies per deelgebied. De aanpak en inbreng verschilt per sessie. Zo heeft de laatste vooral tot doel onze keuzes in dialoog met onze inwoners verder te verdiepen.
Na afloop van beide fases koppelen we terug wat is besproken. We brengen in een verslag in beeld wat de inbreng vanuit de deelgebieden en uit de expertsessies is. Een interne projectgroep bewaakt het overzicht en maakt zichtbaar hoe de (soms strijdige) belangen worden gewogen en de keuzes tot stand komen.

Het is bovendien te verwachten dat er tussentijds beleidswijzigingen door het rijk en/of de provincie worden genomen die gevolgen hebben voor de fysieke leefomgeving in onze gemeente. Voorstellen en beleidswijzigingen met grote effecten voor de woon- en leefomgeving leggen wij in één of meerdere consultaties voor aan de gemeenteraad. Wij betrekken in deze consultaties ook de resultaten uit de participatie.

5.3.3 De formele procedure

In fase 3 en 4 kan iedereen zienswijzen naar voren brengen over het ontwerp van de omgevingsvisie (artikel 16.23 Omgevingswet). Wij doen mededeling van het ontwerp in de Stad Nijkerk, de website van de gemeente en het Gemeenteblad (artikel 10.7a Omgevingsbesluit). Een ieder die een zienswijze heeft ingediend bieden wij vervolgens de mogelijkheid de zienswijze toe te lichten in de Commissie. Tegen een omgevingsvisie staat geen beroep open. Een omgevingsvisie bindt alleen het bestuursorgaan dat de visie heeft opgesteld. De omgevingsvisie heeft geen juridische gevolgen.

De invulling en de resultaten van de participatie nemen wij op in een verslag. Dat verslag noemen we de motiveringsplicht, zoals vastgelegd in artikel 10.7 van het Omgevingsbesluit. Wij nemen deze motivering op in ons voorstel over de besluitvorming aan de gemeenteraad en in het vaststellingsbesluit.
Het Strategisch communicatie & participatieplan is als bijlage 2 bij dit Plan van aanpak gevoegd.

5.3.4 Inhoudelijke kaders voor communicatie & participatie

Onderstaand overzicht hebben wij weergegeven over welke onderwerpen wij willen participeren met onze inwoners, ondernemers en maatschappelijke instanties in bewonersbijeenkomsten en aan experttafels.
De ruim 30 thema's waar wij in de visie aandacht aan willen schenken hebben wij gegroepeerd naar vier hoofdthema's om het overzicht in de communicatie en participatie te behouden. Ons voorstel voor deze indeling in vier hoofdthema is opgenomen in bijlage 3 bij dit Plan van aanpak.
Wij bereiden concrete en helder geformuleerde vragen voor over voornoemde onderwerpen. Onze inschatting is dat nagenoeg alle onderwerpen belangrijk zijn voor de vier deelgebieden. Wij verwachten wel nuances in de uitkomsten.

Burgerforum

In onze eerste versie van het Plan van aanpak overwogen wij u voor te stellen een burgerforum in te stellen. Wij hebben besloten af te zien van dit burgerforum. In de afgelopen weken hebben wij ons afgevraagd of dit forum voor het planproces een toegevoegde waarde heeft en hoe het zich verhoudt tot de participatie met de inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties en de deskundigen aan de gesprekstafels. Ons besluit om af te zien van het forum is gebaseerd op onderstaande overwegingen:

- uit een eerste verkenning van een mogelijke vraagstelling om voor te leggen aan een burgerforum is ons gebleken dat het forum (te) algemeen of teveel procesgericht wordt. Deelnemers zullen zich mogelijk afvragen wat hun input werkelijk oplevert. Dit kan leiden tot teleurstelling bij deelnemers en ondermijnen wat burgerfora volgens de recent uitgebrachte

handreiking vanuit de VNG en het ministerie van BZK[2] juist moeten doen: vertrouwen versterken door betekenisvolle participatie;

- wij hebben voldoende vertrouwen in het toepassen van andere participatiemethoden zoals (online en persoonlijke) enquêtes, gerichte consultaties via expertsessies en inzet van openbare bijeenkomsten om voldoende en inhoudelijk goede feedback te verzamelen en te ontvangen zonder de complexiteit van een burgerberaad/burgerforum;
- hoewel adviezen uit een burgerforum niet bindend zijn, vraagt een dergelijk proces om een serieus commitment van de gemeenteraad en het college om opvolging te geven aan de adviezen. De bovengenoemde handreiking benadrukt het belang van een helder mandaat vooraf, waarbij het vertrouwen wordt uitgesproken dat de adviezen minimaal als 'zwaarwegend' worden beschouwd;
- het organiseren van een burgerforum kost veel tijd wat ook moet passen in de planning. Het proces van de Omgevingsvisie 2.0 maar ook dat van de Gebiedsuitwerking Oostelijk Nijkerk volgt een strakke tijdslijn. Het proces van een burgerforum kan hierin een belemmering vormen;
- een burgerforum is een intensief en kostbaar proces, van het opzetten van het proces tot het interpreteren van de uitkomsten. Omdat het om een verdieping en verbreding gaat van de bestaande omgevingsvisie 1.0 staat het inzetten van een burgerforum niet in verhouding tot het doel van de actualisering van de visie.

5.4 Mijlpalen en de rol van de gemeenteraad

De gemeenteraad stelt de omgevingsvisie vast. Aan de vaststelling gaat een aantal besluiten (mijlpalen) vooraf. Deze mijlpalen zijn belangrijke kaders waarbinnen wij onze visie actualiseren. Deze kaders maken ook duidelijk wanneer u, maar ook de samenleving, een concreet voorstel van ons mag verwachten. De mijlpalen zijn:

Fase	**Mijlpaal**	**Participatie & communicatie**	**Besluitvorming door**
Voorbereidingsfase	Besluitvorming over Plan van aanpak met kaderstelling (uitgangspunten en voorwaarden)	Spreekrecht en brede informatiebijeenkomst	Gemeenteraad
	Vaststellen Koersdocument op basis van twee participatierondes	Deel 1 en 2a, b en c participatierondes + inspraakronde op Koersdocument	Gemeenteraad
Ontwerpfase	Besluitvorming over ontwerp op basis van één participatieronde en start procedure terinzagelegging	Deel 3a, b en c participatieronde	College van B&W
Vaststellingsfase	Nota van zienswijzen met beoordeling en beantwoording zienswijzen	Mogelijkheid indienen zienswijze	College van B&W
Besluitvormingsfase	Vaststelling Omgevingsvisie 2.0	Spreekrecht	Gemeenteraad

In de voorbereiding op deze mijlpalen informeren wij de samenleving over de status van de mijlpaal. Wij laten zien hoe wij tot deze keuzes zijn gekomen.
De raad betrekken wij op verschillende momenten met beeldvormende bijeenkomsten en consultaties over de te maken keuzes in de visie. Wij bespreken in deze consultaties ook de resultaten uit de participatie. De raad is ook welkom bij participatieactiviteiten als toehoorder.

[2] Zie voor meer achtergrondinformatie de handreiking van de VNG en het ministerie van BZK

5.5 Onderzoek

Voor het actualiseren van onze visie is het noodzakelijk een aantal onderzoeken in uitvoering te nemen. U heeft in juli 2024 op ons voorstel al ingestemd met de budget om het onderzoek in gang te zetten. Een aantal onderzoeken is inmiddels ook in gang gezet.

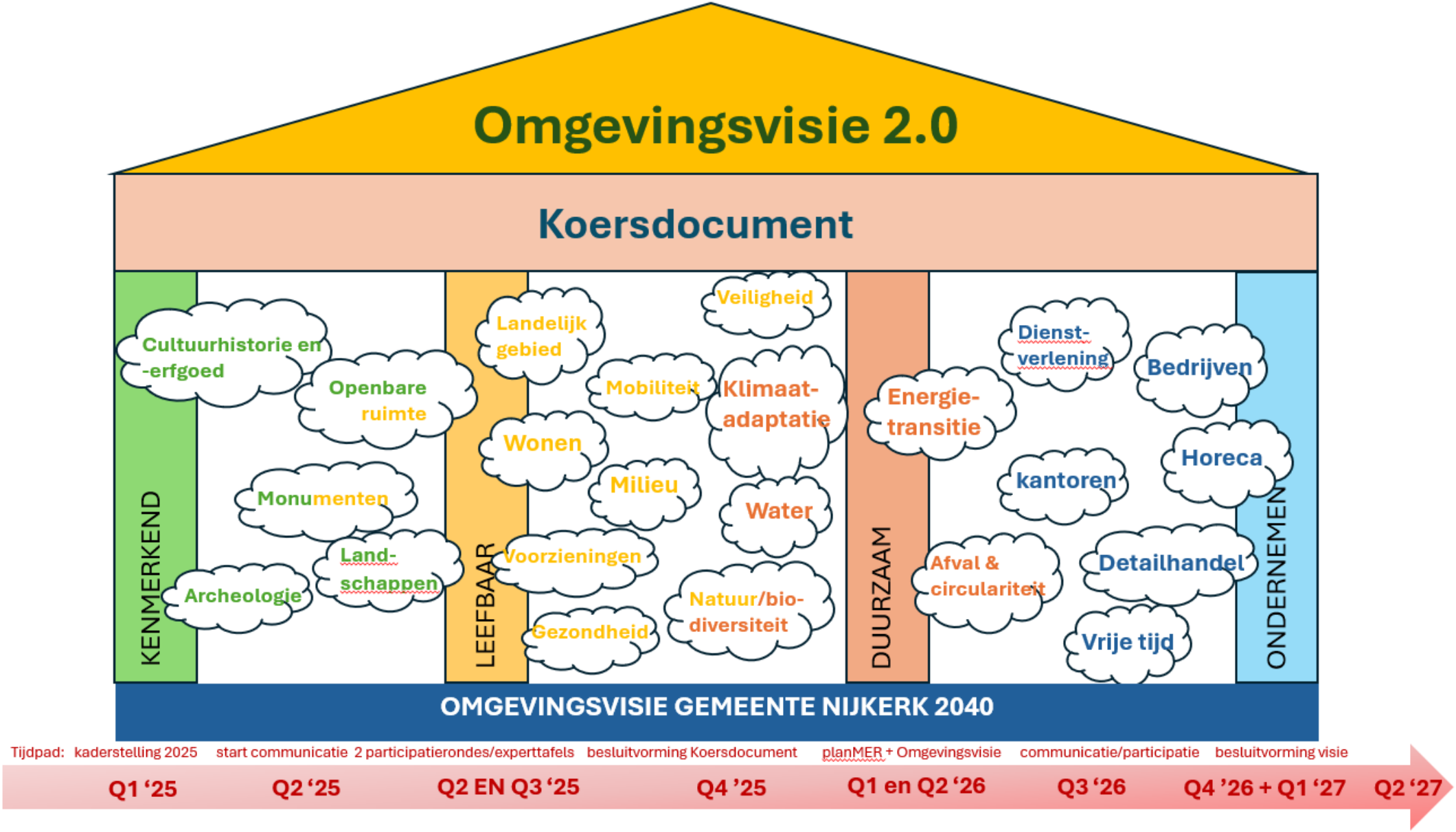
Niet al het onderzoek is in gang gezet. Enkele onderzoeken worden later opgepakt, omdat wij keuzes hebben moeten maken. Zo is het wenselijk een 0-meting natuurwaarden uit te voeren om inzicht te krijgen hoe de biodiversiteit in onze gemeente ervoor staat. Een zelfstandige 0-meting is kostbaar en voeren wij om deze reden uit als onderdeel van andere plannen en projecten. Zo wordt in het stedelijk gebied in het kader van de beheerplannen geleidelijk al inzichtelijk gemaakt hoe we ervoor staan. Voor het landelijk gebied zoeken wij de samenwerking met onze regiogemeenten in Regio Foodvalley.

5.6 Planning

Het moment waarop de verplichting voor de gemeente geldt te beschikken over een rechtsgeldige omgevingsvisie is bij Koninklijk besluit bepaald op 1 januari 2027.

Het project is in het vroege najaar van 2023 gestart met het houden van talloze interviews onder intern betrokken beleidsmedewerkers en gesprekken met ons college. De uitkomsten uit deze interviews en gesprekken hebben geleid tot dit Plan van aanpak met uitgangspunten en voorwaarden. Aan de fasering zijn doorlooptijden verbonden.
Deze doorlooptijden zijn erop gericht het Koersdocument met de keuzes op hoofdlijnen uiterlijk eind 2025 aan de gemeenteraad ter besluitvorming voor te leggen. Voor de visie streven wij in het tweede kwartaal van 2027 de gemeenteraad een voorstel voor besluitvorming voor te leggen.

In onze eerste versie van het Plan van aanpak is uitgegaan van vaststelling voor 1 januari 2027. Er is enige vertraging in de planning opgetreden. Bovendien is het niet uit te sluiten dat er tussentijds sprake is van beleidswijzigingen door het rijk of de provincie; wijzigingen die direct gevolgen hebben voor de keuzes die er voor ons gemeentelijk grondgebied moeten worden gemaakt. Waar mogelijk wordt er een stap extra gezet om de planning in te halen om de visie nog vóór 1 januari 2027 ter besluitvorming aan de gemeenteraad aan te bieden.
Het proces met de planning hebben wij verbeeld in onderstaand schema:

Omgevingsvisie 2.0
Koersdocument
KENMERKEND
Cultuurhistorie en -erfgoed
Openbare ruimte
Monumenten
Land-schappen
Archeologie
LEEFBAAR
Landelijk gebied
Veiligheid
Mobiliteit
Klimaat-adaptatie
Wonen
Milieu
Water
Voorzieningen
Natuur/bio-diversiteit
Gezondheid
DUURZAAM
Energie-transitie
Afval & circulariteit
ONDERNEMEN
Dienst-verlening
Bedrijven
Horeca
kantoren
Detailhandel
Vrije tijd
OMGEVINGSVISIE GEMEENTE NIJKERK 2040
Tijdpad: kaderstelling 2025 start communicatie 2 participatierondes/experttafels besluitvorming Koersdocument planMER + Omgevingsvisie communicatie/participatie besluitvorming visie
Q1 ‘25
Q2 ‘25
Q2 EN Q3 ‘25
Q4 ’25
Q1 en Q2 ‘26
Q3 ‘26
Q4 ’26 + Q1 ‘27
Q2 ‘27

6. Vervolg

Na de besluitvorming in uw gemeenteraad gaan wij aan de slag. We organiseren een brede informatiebijeenkomst, gaan verder met het uitvoeren van het onderzoek en starten de voorbereidingen voor de participatie . De eerste stap in onze participatie is het ophalen van gegevens over de thema's uit deze kaderstelling. Op basis van de resultaten uit ons onderzoek en de participatie gaan wij aan de slag met ons Koersdocument.
In het Koersdocument scherpen wij onze maatschappelijke opgave aan en beschrijven wij de koers hoe wij in samenwerking met en voor inwoners willen zorgen voor onze fysieke leefomgeving; een koersbepaling bij voorkeur in samenhang met de Gebiedsuitwerking Oostelijk Nijkerk (Luxool, stationsomgeving Nijkerk, Bronswerk en Slichtenhorst).

Het Koersdocument geeft de voorkeur aan voor antwoorden op de opgaven en biedt eventueel ook enkele alternatieven, bevat voornemens met enkele kaarten, inclusief reflectie op afspraken uit consulterende commissievergaderingen over de te bepalen koers voor de omgevingsvisie. We beschrijven welke afspraken zijn gemaakt en hoe wij deze nakomen. Het bevat ook een eerste verslag van de participatie en een beschrijving van het vervolgproces.

Het ontwerp van het Koersdocument geven wij vrij voor inspraak, in samenhang met de notitie reikwijdte en detailniveau. De reacties leggen wij na afloop samengevat vast met een voorstel voor de wijze waarop wij deze meenemen in onze Omgevingsvisie 2.0.

Het verslag en het Koersdocument Omgevingsvisie 2.0 leggen wij u ter besluitvorming in de tweede helft van 2025 voor.

BIJLAGEN

Bijlage 1 Gebiedsindeling omgevingsvisie Gemeente Nijkerk 2.0

A. Landelijk gebied

1. Het polderlandschap met:
   - het Randmeer
   - de Randmeerkust
   - polder Arkemheen
2. Het slagenlandschap met
   - veenontginningen (op veengronden)
   - slagenlandschap
   - jonge veenontginningen
   - bebouwingslint landelijk gebied: Westerdorpsstraat
   - bebouwingslint landelijk gebied: Oosterdorpsstraat
   - bebouwingslint landelijk gebied: Schoolstraat
   - bebouwingslint landelijk gebied: Laakweg
3. Kampenlandschap met:
   - jonge heideontginningen
   - heiderestanten
   - bebouwingslint landelijk gebied: Slichtenhorsterweg

B. Stedelijk gebied

1. Nijkerk:
   - Bedrijventerrein:
     - Arkervaart-Oost
     - Arkervaart-West
     - Watergoor
     - Arkerpoort
     - Smitspol
     - De Flier
   - Centrumgebied
   - Ontwikkelingsgebied
   - Stadshaven (kan ook ontwikkelingsgebied zijn)
   - Stationslocatie
   - Woongebied
   - Bebouwingslint
2. Nijkerkerveen:
   - Centrum en bedrijvigheid
   - Wonen
3. Hoevelaken:
   - Bedrijventerrein:
     - Hogebrink
     - Overhorst en Horstbeek
   - Centrumgebied
   - Ontwikkelingsgebied
   - Stationslocatie

- Woongebied
- Bebouwingslint bebouwde kom

4. Buurtschappen
- Appel
- Driedorp
- Holkerveen

Bijlage 2 STRATEGISCH COMMUNICATIE & PARTICIPATIEPLAN

Omgevingsvisie Gemeente Nijkerk 2.0

STRATEGISCH COMMUNICATIE & PARTICIPATIEPLAN

Omgevingsvisie 2.0 Gemeente Nijkerk

20 november 2024

Beaumont
Communicatie & Management

INHOUD

- Analyse
  - Interne situatie: Wat speelt er bij ons?
  - Externe situatie: Issues en humeur
- Ambitie: Waar staat / gaat Nijkerk voor?
  - Communicatie & participatie
  - Omgevingsvisie & gebiedsuitwerking
  - Bepalen participatiekaders
- Visie op communicatie
  - Communicatie-/Participatiestrategie
- Voor wie en met wie? Stakeholdersanalyse
- Aanpak: Uitvoeringsstrategie en prioriteit
  - Communicatie
  - Participatie – participatiegebieden
  - Participatie – participatievormen
  - Uitwerking participatie Gebiedsuitwerking
- Planning
- Accountability: waar ben je verantwoordelijk voor en hoe leg je verantwoording af?
- Resources: Team en geld

Methodiek Betteke van Ruler – Communicatiebeleid gemeente Nijkerk

ANALYSE

Interne situatie: Wat speelt er bij ons?

Omgevingsvisie

- Omgevingsvisie 1.0 : 2022 vastgesteld
- Omgevingsvisie 2.0 :
    - update wettelijk verplicht > verdiepen en verbreden
    - maken we met elkaar én de samenleving
    - Projectfases: voorbereiding - ontwerp - vaststelling - besluitvorming

Mobiliteitsvisie

- In november 2022 is de mobiliteitsvisie 1.0 vastgesteld.
- De 2.0 versie wordt integraal betrokken bij de Omgevingsvisie 2.0. Hierin komt o.a. het vraagstuk aan de orde hoe de gemeente Nijkerk duurzame mobiliteit kan stimuleren.

Omgevingsvisie in relatie tot gebiedsuitwerking Oostelijk Nijkerk

- De gebiedsuitwerking = concrete uitwerking van de Omgevingsvisie 1.0
- Beide trajecten lopen in de voorbereidingsfase qua tijd gelijk
- Ideale situatie = het voorkeursscenario van de gebiedsuitwerking opnemen in koersplan van Omgevingsvisie, als de planning het toelaat
- MER maakt integraal onderdeel uit van de keuzes.

Participatie & communicatie

- Capaciteit voor communicatie en participatie bij de gemeente is belangrijk. Beaumont Communicatie denkt mee, adviseert en ondersteunt waar gewenst.
- Door de gemeenteraad vastgestelde communicatiestrategie voor de gemeente Nijkerk (corporate) en participatievisie
- Ervaringen en evaluatie te betrekken vanuit het participatietraject "Waar kies jij voor als er minder geld is' qua inhoud en participatievormen.

Externe situatie: Issues en humeur 1

- De gemeente Nijkerk groeit. Nu en in de toekomst. Dat heeft ook effect op andere aspecten van de gemeente; o.a. voor werken, verkeer en voorzieningen (evenredig groeien).
- De gemeente Nijkerk bestaat uit de 3 dorpskernen Nijkerk, Nijkerkerveen en Hoevelaken en de 3 buurtschappen Appel, Driedorp, Holkerveen. Met elk hun eigen identiteit.
- De gemeente Nijkerk heeft een groot landelijk gebied met eigen vraagstukken.
- Er zijn ook meerdere (constructief) kritische partijen. De bewonersgroepen van de verschillende kernen zijn actief.
- De gemeente Nijkerk is een landbouwgemeente en ook hier spelen de landelijke vraagstukken over landbouw en de natuur. Er wordt gewerkt aan een regionaal perspectief landelijk gebied.
- De gemeenteraad heeft kennis genomen van het regionaal perspectief landelijk gebied en enkele onderdelen uit het perspectief vastgesteld. Als gevolg van het huidige kabinet om met het nationaal programma (NPLG) te stoppen wordt een beperkt aantal uitvoeringsmaatregelen in Regio Foodvalley in uitvoering genomen.

Externe situatie: Issues en humeur 2

- Het belang van voldoende woningen komt terug tijdens bewonersbijeenkomsten over uiteenlopende onderwerpen.
- Het project Knooppunt Hoevelaken is door het Rijk gepauzeerd. Dit heeft in het bijzonder in de omgeving Hoevelaken effect op de bereikbaarheid, leefbaarheid (geluid, sluipverkeer) en woningbouw.
- De Visie Hoevelakense bos is positief ontvangen. Op 28 maart 2024 is deze visie unaniem door de gemeenteraad vastgesteld.
- Gezamenlijk onderzoek van de regio (inclusief de gemeente Nijkerk) en Prorail naar spoorwegovergangen. Eind mei wordt dit onderzoek bestuurlijk besproken.
- Onderzoek van NS en ProRail dat loopt naar de mogelijkheden om meer treinen te kunnen laten rijden. De uitkomst kan een andere kijk geven op de ruimtelijke ontwikkelingen.
- Begin 2025: Ministerie van Defensie maakt de locatie bekend van een kazerne. De gemeente Zeewolde (dicht bij de gemeente Nijkerk) is naast Stroe en Ermelo een van de 2 mogelijke locaties.
- Op 24 oktober 2024 heeft de gemeenteraad besloten een viertal kleinschalige opvangplekken voor asielzoekers uit te werken in een plan van aanpak.

AMBITIE

Waar gaat/staat de gemeente Nijkerk voor?

COMMUNICATIE & PARTICIPATIE NIJKERK

Communicatie
Ambitie gemeente Nijkerk

Open en betrouwbaar

Toegankelijk en begrijpelijk

Afstemmen op ontvangers

Maatwerk

Betrekken inwoners

Uitdagen tot samenwerken

Participatievisie

Omgevingsbewust werken

Samenwerken vanuit gedeeld belang

Kinderen en jongeren actief betrekken

We gaan voor kwaliteit

Maatwerk, leren en ontwikkelen

OMGEVINGSVISIE 2.0

Inhoudelijk

- Een gedragen Omgevingsvisie 2.0
- Een wettelijke toelaatbare Omgevingsvisie 2.0
- Verdiepen en verbreden van thema's uit de Omgevingsvisie
- Groei van 250 woningen tot 2030, en verder
- Duidelijkheid over de ontwikkelgebieden: o.a. waar komen woningen en waar niet
- Balans vinden tussen de verschillende ruimtevragers: keuzes maken met betrekking tot wonen, werken, mobiliteit, voorzieningen, landbouw, natuur, energietransitie enzovoort.

Participatie

- We stellen vast welke opgaven/thema's we aan de samenleving voor willen leggen.
- Hierbij wegen we complexiteit af tegen begrijpelijkheid.
- We bepalen hoe deze concreet te maken maar wel zo dat de resultaten bruikbaar zijn in de afweging/besluitvorming
- Thema's en opgaven worden vertaald naar begrijpelijke vragen en stellingen.
- We bepalen de uitersten/dilemma's voorafgaand aan de informatiecampagne.

COMMUNICATIE- en PARTICIPATIESTRATEGIE

Omgevingsvisie 2.0

Visie: op communicatie

Het overkoepelende thema voor de Omgevingsvisie is gericht op **‘de gemeente Nijkerk in 2045’**.

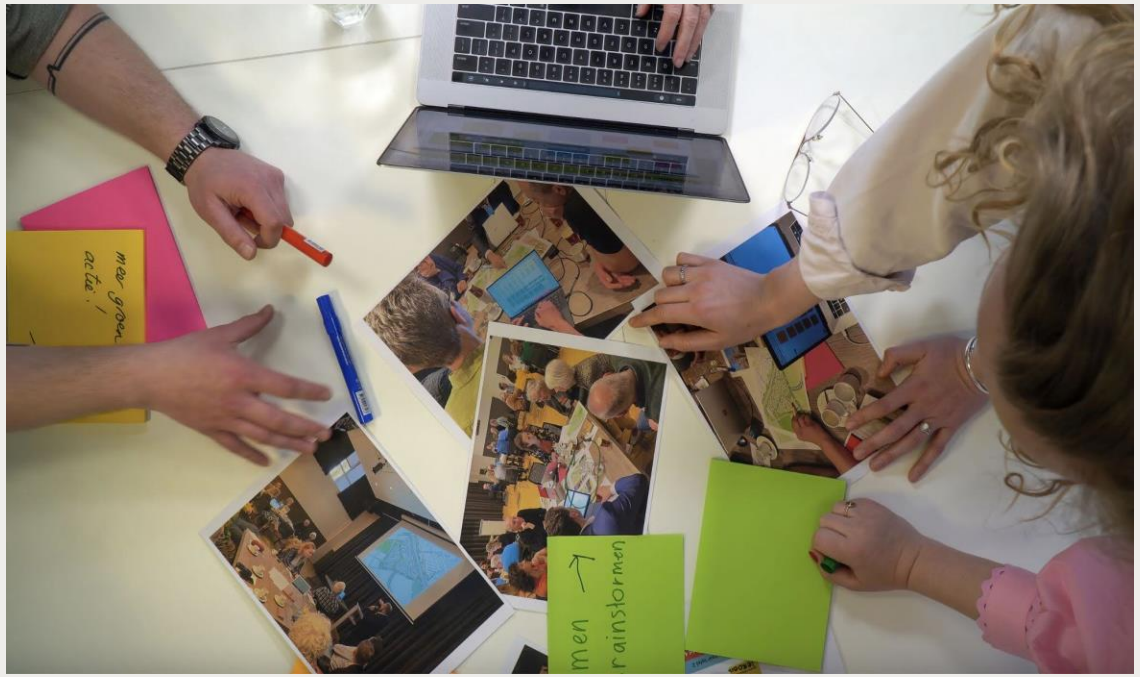
Communicatie/participatiestrategie

- Het overkoepelende thema voor de Omgevingsvisie is gericht op toekomst, **‘de gemeente Nijkerk in 2045’**.
- Nadruk op het actief voeren van het **gesprek** met vertegenwoordiging van een **dwarsdoorsnede** van de samenleving.
- Op de participatieladder: van **informeren** naar **raadplegen** en **adviseren.**
- Dichtbij de mensen; **maatwerk** op de inhoud.
- Naar **de mensen toe**: per kern/ontwikkelingsgebied gevat in de **4 participatiegebieden.**
- Maak het mensen **makkelijk** om mee te doen: laagdrempelig, begrijpelijk en overzichtelijk.
- Bereiken van de samenleving ook via **intermediairs, bestaande netwerken** en (bestaande en nieuwe) **ambassadeurs**.
- Mix van **online** en **offline** communicatie- én participatievormen (maatwerk noodzakelijk).
- Heldere, overkoepelende **kernboodschap,** zowel voor het overall verhaal over de toekomst van Nijkerk, de gebieden als voor de (hoofd)thema’s waarover we in gesprek gaan.

Communicatie/participatiestrategie

- **Zorgvuldige en begrijpelijke** communicatie rondom de participatie.
- Na participatie zorgvuldig communiceren met actieve deelnemers én algemeen over de **participatieresultaten en de besluitvorming**.
- Tijdens de voorbereidingsfase omgevingsvisie en verkenningsfase gebiedsuitwerking lopen communicatie en participatie waar mogelijk en wenselijk **gelijk op.**

VOOR EN MET WIE?

Omgevingsvisie2.0

Stakeholdersanalyse

Volgens de Factor C methodiek maken we een analyse van de stakeholders van de gemeente Nijkerk. Afhankelijk van de verschillende participatiegebieden en thema's zorgen we voor specificatie van en maatwerk op de verschillende doelgroepen.*

De belangrijkste doelgroepen (in hoofdcategorieën) :

- Samenleving gemeente Nijkerk (breed)
- Jongeren - onderwijs
- Ondernemers
- Maatschappelijke organisaties
- Belangenorganisaties
- Verenigingen
- Kerken, moskee

* Stakeholders zijn alle mensen, groepen en organisaties die belang kunnen hebben bij of te maken kunnen krijgen met de impact van de omgevingsvisie. Doelgroepen zijn meer gericht op specifieke groepen die we in de communicatie en participatie (actief) willen bereiken.

AANPAK

Uitvoeringsstrategie en prioriteit:

Stap 1. Communicatie → Stap 2.participatie → Stap 3. Actualisering Omgevingsvisie Gemeente Nijkerk

Stap 1: Communicatie

Informatiecampagne en terugkoppeling – voorbereidingsfase

Om voor de Omgevingsvisie 2.0 een goede start te maken, is het van belang om inwoners te informeren over het gelopen traject en de inhoud van de Omgevingsvisie 1.0. Hetzelfde geldt voor de gebiedsuitwerking en hoe de formulering hiervan is ontstaan. Het is daarnaast belangrijk om duidelijk te zijn over wat er staat te gebeuren.

De eerste stap van het traject is dus een heldere informatiecampagne op (al vastgestelde en te ontwikkelen) inhoud én proces om (eerder betrokken en overige) bewoners, bedrijven en maatschappelijke organisaties op een voldoende kennisniveau te brengen.

Mix aan middelen:

- Brede informatiebijeenkomst als start
- Persoonlijk toelichten tijdens bestaande activiteiten (markt, evenementen etc)
- Persbericht met uitnodiging
- Kernboodschap: op naar de toekomst van de gemeente Nijkerk
- Inzet (lokale/regionale) media en socials (waaronder eerdere niet-gepubliceerde artikelen)

Stap 2: participatie | participatiegebieden

Gericht op de Toekomst van Nijkerk

Wanneer het kennisniveau is opgeschroefd, is het tijd voor het participatieproces.

We delen de gemeente op in 4 **participatiegebieden**:

- Nijkerk (inclusief gebiedsuitwerkingsgebied Oostelijk Nijkerk)
- Hoevelaken
- Nijkerkerveen (incl. Holkerveen)
- Landelijk gebied (inclusief Appel en Driedorp)

→ Per participatiegebied spelen er verschillende onderwerpen, belangen en thema's.

→ Per participatiegebied organiseren we aparte bijeenkomsten, maar iedereen is welkom bij elke participatiebijeenkomst.

→ Per participatiegebied kan de participatie-aanpak verschillen. Elk gebied heeft immers andere belangen, ontwikkelingen en uitdagingen. Dat vraagt om maatwerk per gebied.

Stap 2: participatie | participatievormen

Gericht op de Toekomst van de gemeente Nijkerk

Mix van bijeenkomsten en enquêtes

Per participatiegebied organiseren we verschillende bijeenkomsten. Voorafgaand aan de bijeenkomsten gaan we de straat op met een enquête die ook online beschikbaar is. Zo peilen we de relevante thema's onder bewoners van gemeente Nijkerk en leggen we de eerste vragen voor. De input krijgt vervolg in de participatiesessies.

In de participatie gaat **georganiseerd voor ongeorganiseerd.** Dat betekent dat in eerst in **expertsessies** wordt geparticipeerd, daarna volgen sessies met bewoners. Per thema worden relevante organisaties/bedrijven actief uitgenodigd om mee te denken over een opgave. In de derde fase **koppelen we terug** wat is besproken.

Stap 2: participatie per fase omgevingsvisie 2.0

Gericht op de Toekomst van de gemeente Nijkerk

Voorbereidingsfase Koersdocument

1. : peilen: enquête met concrete vragen/stellingen/peiling, zowel online als op straat

2a : expertsessies: over thema's of met specifieke doelgroepen, bijvoorbeeld jongeren

2b : bewonerssessies: 1 sessie per participatiegebied

2c : terugkoppeling onder andere via artikelen in Stad Nijkerk en op onze website

2d : formele inspraak op Koersdocument en notitie Reikwijdte en detailniveau planMER

Ontwerpfase Omgevingsvisie

3a : expertsessies: over thema's of met specifieke doelgroepen, bijvoorbeeld jongeren

3b : bewonerssessies: 1 sessie per participatiegebied

3c : terugkoppeling onder andere via artikelen in Stad Nijkerk en op onze website

Vaststellingsfase Omgevingsvisie

4a : formele procedure, visie ligt gedurende zes weken ter inzage

4b : opstellen nota van zienswijzen

Besluitvormingsfase Omgevingsvisie

5a : inspreken tijdens behandeling van het ontwerp in de commissie

5b : informatievoorziening na besluitvorming Omgevingsvisie 2.0

5c : publicatie en bekendmaking in Stad Nijkerk, de website en het Gemeenteblad

Stap 2: participatie | participatiethema's

Gericht op de Toekomst van de gemeente Nijkerk

De Omgevingsvisie 2.0 is een verdieping en verbreding van de Omgevingsvisie 1.0. Niet alle onderwerpen en thema's die volgens wet- en regelgeving of door actuele ontwikkelingen vragen om aanpassing van de Omgevingsvisie 1.0 zijn geschikt voor of noodzakelijk in de participatie.

In hoofdlijnen gaan we het gesprek aan over de volgende (hoofd)thema's:

- Wonen: denk aan onderwerpen als passende woningen voor iedereen, wonen en zorg, sociale cohesie
- Werken: bedrijven, detailhandel, horeca, kantoren & dienstverlening
- Voorzieningen: denk aan detailhandel, vrijetijdseconomie, sport(voorzieningen), openbaar gebied
- Mobiliteit: denk aan actieve mobiliteit, verkeersveiligheid, openbaar vervoer, deelmobiliteit, duurzame mobiliteit
- Duurzaamheid: denk aan afval & circulariteit, energie & natuurlijke hulpbronnen, klimaatadaptatie
- Landschap: denk aan landbouw, landschap & goederen, natuur, biodiversiteit

Beaumont
Communicatie & Management

Bijlage 3 Voorstel schema inkadering thema's

1. Kenmerkend Gemeente Nijkerk
• Landschap en natuur: onze landschapseenheden met daarbinnen onze natuurgebieden • Monumenten & cultureel erfgoed: onze rijks- en gemeentelijke monumenten, de vijf parels, de landgoederen en buitenplaatsen • Archeologie • Unieke kernen: over behoud identiteit, eigenheid en kracht van de kernen

2. Leefbaar Gemeente Nijkerk
• Wonen: blijvende opgave woningbouw en toenemende druk vanuit de regio's, zorg voor passende woningen en vernieuwende, toekomstbestendige woonvormen voor jong en oud, opvang urgente doelgroepen. • Voorzieningen: ontmoetingsplekken, (sport)verenigingen, spelen, zorg, onderwijs, cultuur. • Inclusiviteit: over meedoen en erbij horen. • Sociale cohesie: bevorderen van verbondenheid, vertrouwen en samenwerking tussen inwoners binnen een gemeenschap. • Veiligheid: veilig recreëren, verkeersdeelname, openbare verlichting, criminaliteitsaanpak. • Gezondheid: bevorderen van welzijn en de fysieke en mentale gezondheid voor een gezonde en inclusieve leefomgeving te waarborgen voor alle inwoners (sport, bewegen en vrije tijd). • Bereikbaarheid en mobiliteit: logische, veilige en toegankelijk openbare ruimte voor voetgangers en fietsers, stimuleren van lopen en fietsen als gezond alternatief op de auto, stimuleren van OV om bereikbaarheid te verbeteren, bevorderen gebruik deelauto's, -(bak)fiets en -scooters, reguleren parkeren in centra, terugdringen sluipverkeer, zuidelijke rondweg Hoevelaken. • Milieu: over geluid, externe veiligheid, lucht, licht, bodem/asbest en ondergrond, geur, terugdringen uitstoot van CO2, fijnstof en stikstof.

3. Duurzaam Gemeente Nijkerk
• Waterkwaliteit en waterbeheer. • Energietransitie: energiebesparing, nieuwe bronnen en innovatie. • Biodiversiteit: stimuleren aanleg groen en soortenrijkdom. • Klimaatadaptatie: aanpassen aan klimaatverandering. • Afval & circulariteit.

4. **Ondernemend Gemeente Nijkerk**
• Agrarische sector: bestaanszekerheid, voedselzekerheid, behoud kwalitatief hoogwaardige landbouwgronden, vrijkomende agrarische bebouwing met eigentijdse erfinvullingen, zonering. • Bedrijventerreinen. • Kantoren & dienstverlening. • Vrijetijdseconomie: recreatie en toerisme. • Detailhandel en horeca.